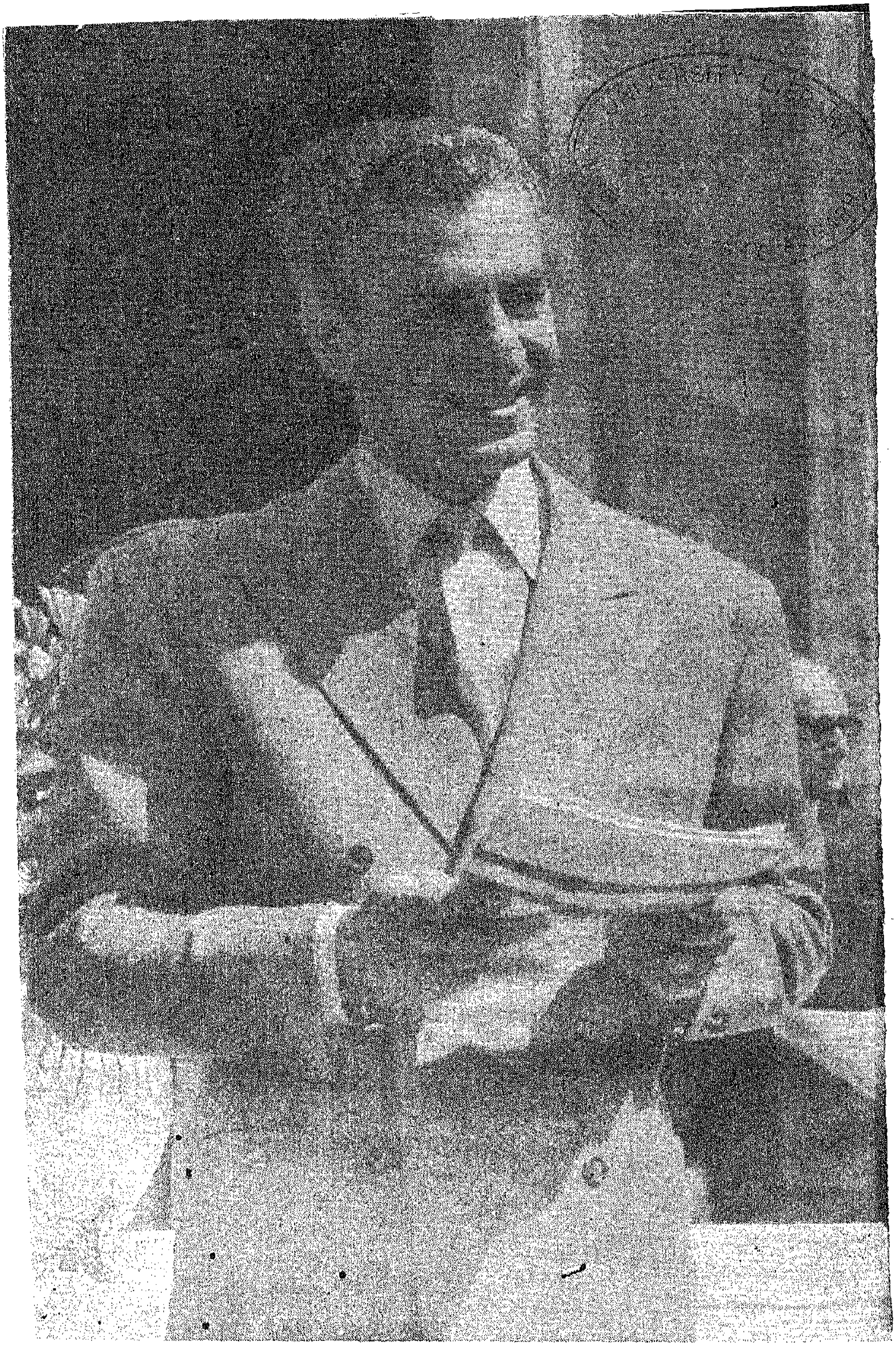
املاک پهلوی

در

خدمت مردم

املاک پهلوی

در

خدمت مردم

نشریهٔ ادارهٔ اطلاعات و خدمات اجتماعی املاک و مستغلات پهلوی

بیست سال از تاریخ تأسیس اداره املاك و مستغلات پهلوی که بهدایت مستقیم اعلیحضرت همایون شاهنشاه اداره میشود میگذرد و در عین حال که وظیفه مباشرت و بهره برداری از دهات و مزارع و مستغلات را بعهده دارد بنا باراده شاهنشاه مجری برنامه های وسیعی درزمینه بهبود کشاورزی، توسعه وتعمیم فرهنگ و بهداشت تقویت امورتولیدی و اجتماعی بوده است که دایره فعالیت آن غالباً از حوزه های تابعه املاك گذشته و نتایج درخشان آن عاید کشور شده یا خواهد شد.

سرآغاز این برنامه های بزرگ اقدام بتقسیم و فروش اقساطی املاك پهلوی است که در دنیای متمدن بنام مترقی ترین اقدام عصرحاضر شناخته شده و اساس تحول دامنه داری است که شاهنشاه آن را همواره برای کشور و ملت خود آرزو کرده اند.

هنوز زود است که درباره عظمت و ارزش اجتماعی این اقدام بزرگ قضاوت شود ولی آثار درخشان آن از زندگی کشاورزانی که امروز در پرتواین تحول بزرگ از اراضی دریافتی خود استفاده مینمایند بخوبی هویداست.

همزمان با آغاز تقسیم املاك بمنظور بهبود طرزکشاورزی و آشنائی کشاورزان با کشاورزی جدید وهمچنین تأمین بهداشت وسلامتی روستائیان در حوزه گرگان وشاه‌آباد غرب یک‌فعالیت جدیدکشاورزی بوجودآمدو برای نخستین بار دراین دومنطقه بزرگ کشاورزان طرزکار باماشین را آموختند و بازراعت ماشینی برای برداشت بیشتر ومحصول بهتر آشنا شدند. در زمینه تأمین بهداشت نیز پزشگانی از آلمان استخدام و بایران آمدند و در کلیه حوزه‌های املاك درمانگاههائی زیر نظر آنها دائر شد که بیماران را مجاناً معالجه و داروی رایگان نیز در اختیار آنها میگذاشتند.

این اقدامات اگرچه گامهائی استواردرراه نیک‌بختی وپیروزی کشاورزان بود ولی هرگز آرزوی شاهنشاه را دربهبود وضع کشاورزان وبیداری وآگاهی آنان برآورده نساخت وبهمین ترتیب سازمانهای دیگری بمنظور بالابردن سطح فرهنگ کشاورزان و باسوادکردن آنها وهمچنین کمک و مساعدت به بینوایان؟ بوجود آمد که هزینه های سنگین در بر داشت و بااجرای برنامه تقسیم املاك این موضوع نیز موردتوجه قرارگرفت که پس از تقسیم املاك و واگذاری اراضی به کشاورزان سرنوشت سازمانها و تشکیلاتی که بادرآمد املاك اداره میشوند وهمچنین کارکنان وکارمندان املاك چه خواهد شد و در آینده با چه سرنوشتی روبرو خواهند شد؟

بمنظور پیشرفت برنامه های اصلاحی و تقویت اموراجتماعی وتولیدی

و بسط و توسعه فرهنگ و بهداشت در کشور و اقدامات اصلاحی و اجتماعی و همچنین بالاخره بوجود آوردن متکاهائی که تکیه گاه امید کارکنان املاک ومنبع فیض در اقدامات اصلاحی و اجتماعی و همچنین امور خیریه باشد اداره املاک بیک رشته اقدامات فرهنگی ، عمرانی ، بهداشتی و اجتماعی و بالاخره اقتصادی دست برد که شرح تفصیلی آنها امروز انتشار می یابد تا همه کس برآنچه انجام شده یادر دست انجام است واقف شود .

شاید عده‌ای گمان کنند که قسمتی از این اقدامات از وظایف اصلی اداره املاک نبوده و یا دخالت آنها ازحدودکار وامکان این سازمان بدور بوده است ولی باید توجه شود که اداره املاک با هدایت مستقیم شاهنشاه باینگونه امور دست برده تا سرمشقی برای دیگران باشد یا از مصالح و منافع عمومی مردم وکشورمحافظت شود . آنچه برهمگان روشن است و با وقوف برآن تردیدی بجای نمی‌ماند آنکه روح بلند و اندیشه ارجمند شاهنشاه از خلال این اقدامات آشکار است ونشان میدهد که درهراندیشه نو وهرپیشرفت واصلاحی معظم له پیشرو بوده‌اند ودر راه ملت خود ازهیچگونه فداکاری مضایقه نکرده‌اند .

خدماتی که از طرف اداره املاک انجام گرفته و حتی مشارکت هائی که با مؤسسات اقتصادی بعمل آورده نه تنهاکوچکترین انتفاعی نداشته بلکه هدف تقویت مؤسسات مزبور و تشویق ایجاد کنندگان سازمانهای مزبور بوده است چنانکه منافع مهمانخانه های تابعه املاک پهلوی که بمنظور حفظ حیثیت کشور و استفاده مردم نگهداری و اداره میشوند هرگز با سرمایه ای که وقف آنها شده و حتی هزینه‌هائی که برای نگهداری و اداره آنها بمصرف میرسد قابل محاسبه نبوده و دربعضی اوقات زیان داشته است . ویا اقدام بتأسیس دارو بخش‌سلطنتی ازآن جهت‌صورت گرفته‌است که ازبهای‌سرسام‌آور داروکاسته شده وکارخانجاتی در ایران برپا شوند که کشور را از خرید های خارجی بی نیاز نمایند وازخروج ارز کشور جلوگیری کنند و چنانکه منافعی نیز عاید نمایند بمصرف نگهداری و تقویت مؤسساتی برسد که هم اکنون با در آمد املاک اداره میشوند و یا اقدامات خیریه‌ای که‌صدهاخانواده‌دردمند وپریشان‌که ازآن بهره مند میگردند .

امید است که حضرت باری چنین شهریاری پاکدل و دلسوز را برای ملت ما و میهن ما از گزند حوادث مصون دارد و اداره املاک نیز موفق شود همانطورکه اراده شاهنشاه است درانجام خدمات عمومی وتسکین‌آلام دردمندان توفیق کامل حاصل نماید .

الف ـ تقسیم و فروش اقساطی املاک پهلوی

بمنظور ایجاد یک تحول اساسی درزندگی کشاورزان بود که اعلیحضرت همایون شاهنشاه تصمیم گرفتند که تحول را از خود شروع کنند و پس از آنکه یکبار املاک موروثی خود را بدولت واگذار نمودند تا عواید آن بمصرف هزینه های ضروری مردم کشور برسد برای بار دوم نیز که مجلس شورای ملی املاک موروثی را بشاهنشاه بازگردانید مقرر داشتند که عواید املاک وقف و صرف امور بهداشتی و فرهنگی ملت ایران بشود .

با اینکه این اقدام بزرگوارانه که در طریق مصلحت عمومی سر میگیرد موجد سازمانها ومؤسسات بزرگ بهداشتی وفرهنگی دراقصی نقاط کشور گردید ولی آرزوی شاهنشاه را درایجاد یک تحول زراعتی و بهبود زندگی کشاورزان برآورده نساخت و در تعقیب همین اندیشه مقدس بود که از تاریخ هفتم اسفند ماه یکهزاروسیصد وبیست ونه فرمان تقسیم وفروش اقساطی املاک پهلوی باین شرح صادر گردید .

فرمان

« نظر بعلاقه خاص و عقیده راسخی که همواره بتأمین و آسایش »
« و رفاه حال زارعین و رعایا داشته و داریم و میل قلبی ما این »
« بوده است که املاک مزروعی اعلیحضرت شاهنشاه فقید پدر »
« بزرگوارمان که بر طبق قانون بما منتقل شده است بتملک خود »
« زارعین هر حوزه درآید و هرچند عوائد املاک مزبور تا این »
« تاریخ مطابق فرمان سیم اسفند ماه یکهزاروسیصد و بیست وهشت »
« بمصرف اموزخیریه میرسیده ازاین حیث رضایت خاطرما نیزفراهم »
« بوده است لیکن چون واگذاری این املاک باقساط طویل المدت »
« ومالک بودن زارعین بیشتر بخیروصلاح کشور تشخیص داده میشود . »
« بموجب این دستخط مقرر میداریم که املاک مزروعی که بما »
« انتقال یافته باقساط طویل المدت بزارعین واگذار شود و برای »
« اجرای این منظور هیئتی از اشخاص بصیر ومطلع دعوت نمائید »
« که وسایل اجرای این امور را فراهم سازند . »
« وجوه حاصل ازفروش این املاک بایجاد صنایع و منابع تولیدی »
« وتأسیس شرکتها مفید بحال کشاورزان اختصاص خواهد یافت »
« این منابع تولیدی وقف و درآمد آن طبق فرمان مورخه بیستم »
« اسفند ماه هزار وسیصد وبیست و هشت بمصرف خواهد رسید . »

کاخ مرمر هفتم بهمن ۱۳۲۹

« پس از صدور فرمان که بدون تردید مبدأ تحول نوینی در زندگی دهقانان ایرانی ورفورم کشاورزی میهن‌ما میباشد برطبق فرمان شاهانه شورائی بنام شورایعالی تقسیم وفروش اقساطی املاك پهلوی ازچند نفر رجال مطلع و بصیر و آشنا بامور کشاورزی و اجتماعی تشکیل گردید تا فرمان شاهنشاه را بموقع اجرا بگذارند .

این کمیسیون در صدد برآمدکه نیت خیرخواهانه شاهانه را جامه عمل بپوشاند و روشی اتخاذ کند که با قوانین و رسوم جاری کشور منطبق بوده و منافع کشاورزان را تأمین سازد و باضافه با توجه کافی ولازم بموقعیت اجتماعی وطرز زندگی و رسوم جاریه کشاورزی درایران مشکلات تازه‌ای بوجود نیاورد و حقیقتاً همانطور که منظور شخص اول کشور است موجب نیک‌بختی دهقانان گردد . در این مطالعه اقداماتی که در سایر کشورها بمنظور تقسیم اراضی بین کشاورزان انجام شده و نتایجی که بدست داده است مورد توجه کامل قرار گرفت و بالنتیجه آئین‌نامه زیر ازطرف شورای مزبور بتصویب رسید وملاك عمل تقسیم وفروش اقساطی‌املاك پهلوی قرار گرفت .

ماده اول ـ برای اجرای عملیات فنی و فروش اراضی کلیه املاك مزروعی انتقالی طبق صورت ضمیمه بحوزه‌هائی تقسیم میگردد .

ماده دوم ـ برای تهیه مقدمات فنی و نقشه تقسیم اراضی هرحوزه بمنظور فروش کمیسیونی بنام کمیسیون فنی به‌ترتیب ذیل تعیین و بمحل اعزام میگردد.

الف ـ یک‌نفر مأمور املاك .

ب ـ یک‌نفرنماینده ازطرف هیئت که ریاست کمیسیون را بعهده خواهد داشت ودراجرای آئین‌نامه نظارت خواهد نمود مشارالیه درصورت مشاهده تخلف مراتب را قبل از انجام عمل به هیئت گزارش خواهد داد .

ج ـ یک‌نفر مساح و نقشه‌بردار .

و ـ دونفر معتمد از هر ده برای انجام عمل مربوط بهمان ده

تبصره ـ عده مأمورین اعضای کمیسیون فنی نسبت بمقتضیات و نفوس و مساحت هر حوزه با تشخیص هیئت قابل تغییر است .

ماده سوم ـ سهم زمین برای هر زارع به تناسب مقدار و مساحت موجود و خوبی و بدی زمین و میزان محصول ونزدیکی و دوری آن بشهر ومراکز مهم وخطوط شوسه وغیره و حتی‌الامکان بمنظور داشتن حد اقل زندگی هر زارع اعم از دائر وبائر تعیین میشود و حداکثر آن تا سی هکتار خواهد بود .

ماده چهارم ـ پس از نقشه برداری از هر ده باید قبلاً قطعات مناسبی بمقدار لازم از اراضی برای محلهای عمومی از قبیل مسجد ـ دبستان ـ آموزشگاه روستائی ـ بیمارستان ـ حمام شوارع ـ میدان و غیره موضوع سپس بتقسیم اراضی مبادرت گردد .

ماده پنجم - پس از مساحی و نقشه برداری اراضی بنسبت زارعین که طبق مواد آئین نامه صلاحیت خریداری را دارند روی نقشه تقسیم میشود سپس زارعین ازبین خود سه نفر را انتخاب مینمایند و کمیسیون فنی باحضور آنان سهام را استقراع و روی نقشه اسامی هریک را در مقابل نمرات یادداشت میکند وصورت مجلس بامضای حاضرین تهیه میشودتا اسناد انتقال طبق موازین قانونی تنظیم گردد .

تبصره ۱ - درصورتیکه در نتیجه استقراع دو قطعه زمین با شرائط مساوی بدونفر زارع اصابت نماید و یکی ازآن دو نفر متصرف آن زمین باشد حکم قرعه با رضایت متصرف آن قطعه اجرا میشود والا قطعه مذکور بتصرف متصرف باقی خواهد ماند .

تبصره ۲ - یک نسخه از صورت مجلس مذکور درماده ۵ باداره کل املاک ویک نسخه برای هیئت فرستاده میشود و نسخه سوم درکمیسیون فنی بایگانی میگردد .

ماده ششم - قیمت اراضی مزروعی که بهر زارع فروخته میشود با توجه بمقتضیات هرقطعه بوسیله کمیسیون فنی وبا جلب نظر کارشناس محلی با منظور داشتن تمام جهات وعوامل مؤثر در بهای ملک و رعایت اصول متداول فلاحتی تعیین میشود .

ماده هفتم - فروش باقساط متساوی ۲۰ ساله خواهد بود .

تبصره - بعد از تعیین قیمت عادله هر سهم صدی بیست بهر زارع خریدار از قیمت تخفیف داده میشود و اقساط بیست و پنجگانه پس از وضع تخفیف تعیین میگردد .

ماده هشتم - خانه های موجود در هرده طبق اقساطی که برای فروش اراضی مقرر است باین ترتیب که عرصه و محوطه خانه های رعیتی که اعیانی آن متعلق برعایا است وعرصه و اعیانی خانه هائیکه متعلق باملاک است ارزیابی و بعد از تخفیف هفتاد و پنج درصد بساکنین فعلی فروخته خواهد شد .

ماده نهم - عرصه باغات احداث شده بوسیله زارعین ارزیابی وباقساط بیست وپنجگانه طبق ماده ۷ جزوسهم منظور وبخود آنها فروخته میشود .

ماده دهم - اراضی مورد فروش مطابق تشخیص کمیسیون فنی با رعایت حق تقدم بترتیب ذیل فروخته میشود .

الف - افراد زارع فعلی باگاوبندانیکه مستقیماً در محل مشغول زراعت هستند .

ب - خوش نشینها و اشخاصی که مقیم محل هستند ولی فعلا بزراعت اشتغال دارند بشرط آنکه تعهد نمایند مستقیماً مشغول عملیات زراعتی درهمان محل گردند .

ماده یازدهم - پس ازاینکه تقسیم بندی اراضی وقرعه کشی خاتمه پذیرفت اسناد فروش هرقطعه مطابق مقررات قانون و رعایت ماده دوازده تنظیم و بزارع خریدار تسلیم میگردد .

ماده دوازدهم - قبل از پرداخت تمام اقسام بیست و پنجگانه خریدار بهیچ عنوان حق نقل وانتقال عین و منافع آن و صلح حقوق و وکالت و حق اینکه نسبت بمازاد قیمت ملک معامله انجام دهد نخواهد داشت .

ماده سیزدهم - درهرده ابنیه از قبیل آسیا وآبدنگ و مرتع خصوصی ده وانبارهای

اربابی و یخچال و اشجارکنار نهر و حمام و امثال اینها بجامه ده تعلق دارد و منافع آن‌بمصرف عمومی ده از قبیل بهداشت و فرهنگ و غیره اختصاص مییابد.

ماده چهاردهم - برای راهنمائی در اجرای این آئین نامه وکمک بزارعین بانک عمران وشرکتهای تعاونی طبق اساسنامه خاصی تأسیس میشود وتاوقتی‌که بانک مذکورتأسیس نشده آئین نامه بوسیله هیئت فروش املاك اجرا خواهد شد.

بطوریکه در این آئین نامه ملاحظه میشود چند نکته مهم و اساسی رعایت شدهاست که علاوه بر تأمین منافع و آینده کشاورزان با قوانین و اصول جاری کشاورزی ایران نیز منافات ندارد.

۱ - بدنبال کلمه تقسیم لغت « فروش » املاك ذکرشده و درحقیقت زمین طبق جاری بکشاورزان فروخته میشود منتهی از نظرمساعدت لازم بدهقانان بهای زمین پس‌ازکسر بیست درصد قیمت درمدت ۲۰ سال بدون سود دریافت میشود.

۲ - زمین با درنظر گرفتن حد تقدم بسه دسته زیر فروخته میشود.

الف - کشاورزان‌که مستقیماً بکار زراعت مشغولند.

ب - گاوبندانی‌که زندگی آنها از استفاده زراعتی تأمین میشود.

ج - خوش نشینها که مایل بکشاورزی باشند درصورت بودن زمین.

۳ - ترتیب اجرای برنامه تقسیم و فروش با مطالعه‌کافی تنظیم شده زیرا اولاً ازکلیه اراضی دریافتی و اراضی مستعد زراعتی دقیقاً نقشه برداری و بقطعات مساوی تقسیم میگردد. انتخاب قطعات ازطریق قرعه‌کشی انجام میگردد و زمین نیز از طرف کارشناسان رسمی ارزیابی میشود.

۴ - برای اینکه زمین از یدکشاورزان خارج نشود مقرر شده است‌که زمین تا خاتمه پرداخت اقساط در رهن اداره املاك بماند وکشاورز حق فروش و واگذاری و معطل گذاشتن آنرا ندارد.

۵ - چون در نظر است‌که با اجرای برنامه های اصلاحی رفته رفته قیافه قراءوقصبات عوض شود و سازمانهای جدیدی بوجود آیند درهرقریه مقداری زمین برای خیابان - پارك - حمام - بیمارستان و سایر مؤسسات عمومی منظور شده است.

۶ - در هر ده از منافع ابنیه اربابی مانند اسباب - ابدنگ - مرتع خصوصی و انبار ها و یخچال برای مصارف عمومی ده استفاده خواهد شد.

متأسفانه پس ازانتشار این‌آئین نامه و آغاز امر تقسیم و فروش اقساطی املاك‌پهلوی دو دسته درصددکارشکنی و اخلال برآمدند یکدسته‌کسانی بودندکه اجرای هرگونه تحولی را در رژیم موجود ایران محال میدانستند و سالها بدهقانان وعده داده بودندکه دربهشتی‌که‌آنها آرزو دارند رفورم زراعتی اجرا میشود دسته دوم بعضی از مالکین بزرگ بودند که باشتباه تصور میکردند تقسیم املاك اساس مالکیت را متزلزل میسازد و بصلاح کشور نیست و البته دسته سومی هم مردم بیدار وخوش نیت بودندکه تصور میکردند واگذاری اراضی بکشاورزان

موجب ویرانی قراء وقصبات ونکث محصول کشور خواهد گردید وکشاورزان با ضعف بنیه‌مالی و عدم بصیرت نخواهند توانست از اراضی دریافتی استفاده نمایند.

البته ازدسته اول که دانسته مخالفت وکارشکنی میکردند بگذریم دودسته اخیرسخت در اشتباه بودند زیرا بر خلاف تصور آنها نه تنها اجرای برنامه تقسیم و فروش املاك اساس مالکیت را متزلزل نمیساخت بلکه بوجه مؤثر و مفیدی بآن کمک مینمود و در حقیقت مدافعین و فداکاری برای مالکیت بوجود میآورد وکشاورزان را به آینده خود و میهن خود امیدوارتر و علاقه‌مندتر میساخت وبفرموده شاهنشاه مخروط ازنوك تیزآن ممکن نبود پایدار بماند و این طبقه درقاعده مخروط بودند نمونه بارز این حقیقت اقدامی است که پادشاهان ایران درگذشته برای حفاظت‌مرز های کشور بکار برده‌اند چنانکه طوایفی‌را از نقاط مختلف‌کوچ داده و درمرز ها یا مناطق بخصوصی اراضی خالصه را بآنها واگذارکرده‌اند تا از آن اراضی بهره برداری نموده واز مرز ها و میهن خود دفاع نمایند.

اما درباره تصور و عقیده دسته دوم اگرچه نمیتوان بسادگی آنرا رد کرد ولی باید گفت که این نگرانی را میتوان مرتفع ساخت چنانکه با اقدام بتأسیس بانك عمران و تشکیل شرکتهای تعاونی روستائی و فراهم آوردن وسائل و ابزارکار برای‌کشاورزان و اقدام باعزام سرپرستان آزموده‌که بعداً شرح آن خواهد آمد این نگرانی تا حد زیادی برطرف شده است.

شورایعالی تقسیم وفروش اقساطی املاك درسال ۱۳۳۰شروع باجرای برنامه‌تنظیمی نموده و در نظر داشت برای نظارت بیشتر و رفع اشکالات احتمالی ابتداء قراء ورامین راکه با تهران فاصله زیادی ندارد بین‌کشاورزان تقسیم شود و پس‌از تجزیه‌کافی و لازم اقدام بتقسیم سایر نقاط بشود.

خوشبختانه باتوجه مخصوص و علاقه شایان اعلیحضرت شاهنشاه نسبت باجرای این برنامه و حسن نیت شورایعالی تقسیم اجرای برنامه در ورامین قرین موفقیت شد و از سال یکهزاروسیصدوسی و یک پیشرفت شایان توجهی نصیب گردید که امید است روز بروز وسعت بیشتر و نتیجه بهتری بدست آید.

آمار املاکی که از ابتدای امر تقسیم تا تاریخ بیست و ششم فروردینماه سال جاری بین‌کشاورزان تقسیم شده بدینقرار است جمعاً ۶۳ قریه و قصبه بمساحت ۱۰۳۸۷۳ هزارهکتار بین ۸۷۷۲ نفر تقسیم شده است باینقرار است.

قریه	مساحت	تعداد کشاورزان	سهم	هر زارع
۱ ـ داود آباد	۱۴۹۶ هکتار	۱۴۳ خانوار	۸/۵	هکتار
۲ ـ خیرآباد	۸۹۷ »	۱۰۰ »	۸	»
۳ ـ پوئینک	۱۰۴۳ »	۱۱۰ »	۸	»
۴ ـ گرگ تپه	۶۷۳ »	۹۰ »	۶	»
۵ ـ خورین وکتلان	۶۴۰ »	۸۶ »	۶	»
۶ ـ صالح آباد	۳۷۱ »	۵۰ »	۶	»

قریه	مساحت	تعداد کشاورزان	سهم	هر زارع
۷ - خاتون آباد	۴۹۴ هکتار	۶۴ خانوار	۵	هکتار
۸ - حاجی آباد	۳۷۶ «	۳۴ «	۶	«
۹ - محمودآباد	۳۸۴ «	۴۲ «	۶	«
۱۰ - حصار کلک	۴۵۲ «	۴۵ «	۶	«
۱۱ - رستم آباد	۲۴۴ «	۲۴ «	۸	«
۱۲ - سعدآباد	۳۷۰ «	۴۸ «	۶	«
۱۳ - رودهن	۱۰۹۶ «	۱۲۷ «	۱	«
۱۴ - محمدآباد	۲۸۹ «	۲۸ «	۶	«
۱۵ - خانلق	۱۶۱۰ «	۱۲۰ «	۸	«
۱۶ - تاکستان	۱۵۴۴۳ «	۱۶۰۰ «	۶/۵	«
۱۷ - فریمان	۱۲۸۷۰/۸ «	۵۹۶ «	۱۵	«
۱۸ - قزلچه	۱۰۱۲ «	۶۱ «	۱۰	«
۱۹ - دشت حلقه	۶۱۴ «	۲۰ «	۲۰	«
۲۰ - حاجی بالخان	۱۲۰۴ «	۷۲ «	۱۰	«
۲۱ - قره‌چشمه پلاکو	۲۰۰۵ «	۷۲ «	۱۸	«
۲۲ - نظام آباد	۲۲۸۶ «	۱۸۶ «	۸	«
۲۳ - ارازمحمدآخوند	۹۸۰ «	۴۸ «	۹	«
۲۴ - پروق	۷۴۲ «	۵۲ «	۸	«
۲۵ - خان اولوم	۱۱۱۴ «	۷۶ «	۸	«
۲۶ - توق تمش	۳۶۸ «	۴۴ «	۸	«
۲۷ - ساری سفلی	۹۸۶ «	۸۹ «	۸	«
۲۸ - کوچک اولوم	۳۷۹ «	۶۶ «	۸	«
۲۹ - ساری علیا	۱۲۹۷ «	۹۱ «	۸	«
۳۰ - سمه مختوم	«	۶۵ «	۸	«
۳۱ - خان ببین	۳۴۴۴ «	۳۰۰ «	۶/۵	«
۳۲ - دهنه	۱۹۷۴ «	۷۵ «	۱۰	«
۳۳ - امان خوجه	۵۹۰ «	۴۹ «	۱۰	«
۳۴ - کیک لیک	۳۰۳۸ «	۱۲۱ «	۱۰	«
۳۵ - تیلان	۳۰۷ «	۴۴ «	۳/۵	«
۳۶ - راسیان	۷۲۰۳ «	۶۵۳ «	۲/۲۰۰۰	«
۳۷ - نوده خاندوز	۱۹۰۰ «	۱۳۱ «	۶/۶۰۰۰	«
۳۸ - پیچک محله	۱۷۳۰ «	۳۲۲ «	۲/۷۰۳۵	«
۳۹ - عباس آباد	۳۷۳ «	۱۲۰ «	۳	«
۴۰ - برفتان	۱۹۰۲ «	۱۳۰ «	۳	«

قریه	مساحت	تعداد کشاورزان	سهم هر زارع
۴۱ - نارکلاته	هکتار	۲۰ خانوار	۲/۲۰۰۰ هکتار
۴۲ - کوکل	۶۰۸ »	۴۶ »	۴/۵ »
۴۳ - پرسه سو	۵۰۸ »	۱۹ »	۸ »
۴۴ - قلعه محمودلو	۱۳۹۱ »	۲۶۵ »	۳/۵ »
۴۵ - ده عبداله	جزو قریه محمودلو		
۴۶ - ده حسنجان	»		
۴۷ - باجگیر	۱۳۰۸ »	۵۰ »	۱۵ »
۴۸ - اجن قوشان	۴۱۳۵ »	۴۳۰ »	۱۰ »
۴۹ - ملک علی تپه	۸۶۹۰ »	۲۰۰ »	۱۰ »
۵۰ - چای قوشان	۲۱۵۰ »	۳۰۰ »	۱۰ »
۵۱ - پشمک وقولچه	۱۰۰۲ »	۲۲۱ »	۴ »
۵۲ - قونیلو	۲۸۱ »	۶۴ »	۴ »
۵۳ - گدایچه	۵۴۴ »	۹۱ »	۴ »
۵۴ - زیت(شاه‌آباد)	۴۱۶ »	۷۵ »	۵ »
۵۵ - رین و باجک	۵۳۳/۵ »	۹۷ »	۵/۵ »
۵۶ - حاجی لرقلعه	۴۹۲ »	۱۲۳ »	۴ »
۵۷ - قسمتی از ملک‌علی‌تپه	۱۱۸۰ »	۱۱۸ »	۱۰ »
۵۸ - قره تپه	۹۰۵ »	۴۲ »	۱۰ »
۵۹ - صوفیان	۲۴۸۹ »	۸۸ »	۱۰ »
۶۰ - کنگر	۹۸۷ »	۴۹ »	۱۰ »
۶۱ - تمر	۱۰۴۸ »	۵۳ »	۱۰ »
۶۲ - قلی تپه	۵۱۵ »	۱۰۳ »	۴ »
۶۳ - اوغان	۴۰۰ »	۸۰ »	۵ »

جمع کل اراضی تقسیم شده **۱۰۳۸۷۳** هکتار میباشد که بین **۸۷۷۳** خانوار کشاورز تقسیم گردیده است.

بطوریکه در آمار مشاهده میشود اولاً در هر قریه مقداری زمین برای مرافق ده جهت ایجاد مؤسسات عمومی منظور شده است. ثانیاً سهم سهم هرزارع بمقداری تعیین شده که بتواند معیشت متوسط یک خانوار کشاورز را تأمین نماید و این مقدار بنا بنوع زمین و تنوع ومحصولات در قراء مختلف تفاوت‌کرده است وتنها در قریه رودهن که یک دهکده ییلاقی‌است واراضی زراعتی آن محدود است و بیشتر کار آنها باغداری و درختکاری است بهر خانوار یک هکتار زمین باضافه قلمستان واگذار شده تا بکمک سایر رشته های فلاحتی زندگی خود را ادامه دهند.

ثانیاً اقساطی که کشاورزان بابت زمین خود به بانک عمران میپردازند سالیانه بسیار ناچیز است ودر قراء مختلف بنا بمقدار زمین وقیمت آن تفاوت میکند چنانکه مثلاً یک کشاورز داود آبادی درازاء مالکیت واستفاده از ۸/۵ هکتاراراضی زراعتی فقط سالیانه ۲۸۱۰ ریال بابت قسط میپردازد.

کشاورزان ترکمن در پیشگاه شاهنشاه

پس از آشنائی به روش تقسیم املاک پهلوی وموفقیت هائی که در اجرای این برنامه حاصل شده بموضوع تشکیل بانک عمران ووظائف آن درتقویت وراهنمائی کشاورزان میپردازیم.

باید اعتراف کرد که سطح زندگی کشاورزان درکشور ایران بسیار پائین است چنانکه در موقع تقسیم املاک اصولاً این مسئله پیش آمد که کشاورزی که اطلاع کافی وسیله و ابزار کار وعادت بکار مستقل ندارد چگونه میتواند از زمینی که باو واگذار شده استفاده نماید و بیم فراوان میرفت که باین ترتیب تقسیم املاک وواگذاری آن بکشاورزان موجب شود که زمین های آباد بلا استفاده بماند و نکث محصول حاصل شود و خلاصه برخلاف امید و انتظار این برنامه به نتیجه مفید ومثبتی نرسد.

خوشبختانه درفرمان شاهانه این موضوع مورد توجه قرار گرفته و مقررشده بود که بانکی بمنظور مساعدت بکشاورزان وتقویت بنیه مالی آنها تأسیس شود وبا ایجاد شرکت های تعاونی وتهیه وسایل وابزارکار و راهنمائی کشاورزان موجبات بهره برداری واستفاده ازاراضی

کشاورزان را فراهم سازد. در اجرای نیت شاهانه و تصمیات شورایعالی تقسیم و فروش املاک پهلوی بانک عمران را ازتاریخ ۱۳۳۱/۶/۲۶ افتتاح گردید واعلیحضرت شاهنشاه درنطق افتتاحیه خود فرمودند.

« شاید لازم نباشد بگویم فکر تقسیم املاک بخوبی قرین موفقیت نمیشد مگر »
« با تأسیس بانک وشرکت‌های تعاونی آن که حتماً کمک های با ارزشی بدهقانان »
« بعمل خواهند آورد. »

وسپس با توجه بلزوم کمک کشاورزان یا بهتر بگوئیم خورده مالکین فرمودند:

« من مفتاح موفقیت تقسیم املاک را در تأسیس این بانک میدانستم و امیدوارم »
« اضافه درآمد بانک عمران صرف ایجاد یک رشته صنایع تولیدی و محلی شود »
« فعلاً هدف واساس پایدارکردن وضع کشاورزان است وبعد ازآن هدف بالابردن »
« سطح بهداشت آنها. »

بانک عمران بمنظور مساعدت ووام بکشاورزان باسرمایه نقدی وجنس پانزده میلیون ریال تشکیل گردید وظائف بانک عمران باین ترتیب تعیین شد.

الف ـ کمک بعمران و آبادی املاک انتقالی از قبیل توسعه و بهبود زراعت. اصلاح نژاد حیوانات و ایجاد یا تنقیه و تعمیر قنوات و اصلاح امور آبیاری ـ دفع آفات حیوانی و نباتی ساختن خانه های روستائی ـ دادن وام بکشاورزان وسایر عملیات کشاورزی.

ب ـ تأسیس شرکت‌های تعاونی‌تولیدی ومصرف ویا مشارکت با کشاورزان درتأسیس این قبیل شرکتها.

ج ـ قبول سپرده ـ دادن وام ـ هرگونه عملیات بانکی و اعتباری دیگر با تصویب شورای بانک.

و ـ وصول اقساط املاک انتقالی بمنظوراجرای مفاد فرمان مورخ هفتم بهمن ماه۱۳۲۹ (راجع بامور خیریه) برای اجرای مقاصد بانک در نظر گرفته در هر نقطه که اراضی تقسیم وبکشاورزان تحویل میشود بانک عملیات خود را آغازنماید واولین اقدام آشنا ساختن کشاورزان بتعلیمات کشاورزی و راهنمائی آنها بوده و باین منظور با همکاری اداره کمک های فنی مقررشد که برای هر ۷۰ خانوار کشاورز یک نفر سرپرست آزموده تعیین شود. وظائف سرپرستان نیز بشرح زیر تعیین گردید.

هرسرپرست دهکده بایستی درباره منافع وحوائج وظرفیت هریک از فامیلهای کشاورز که زیر نظر او هستند اطلاع کافی داشته و بعلاوه مورد اطمینان آنها باشد. سرپرست دهکده افراد دسته خود را درمورد هریک از مسائل زیر راهنمائی مینماید.

الف ـ استفاده از زمین وآب.
ب ـ تولید محصول.
ج ـ درو وفروش محصول.
د ـ مصرف مقتصدانه اعتبارات.
ه ـ شرکت درامور تعاونی.

و ـ شرکت درفعالیتهای فرهنگی.
ز ـ فعالیتهای کارهای عمومی واجتماعی.

البته هر یک از قسمتهای بالا شامل اقدامات مؤثر و مفیدی در زمینه بهبود زندگی وبهره برداری بیشتر ازاراضی دریافتی خواهد بود. این سرپرستان قبلاً تحت تعلیمات مخصوص قرار گرفته سپس بقراء تقسیم شده اعزام میشوند وگزارشهای اقدامات خود را مرتباً ببانک تسلیم ودستورات لازم را دریافت میدارند.

اکنون ۱۲ نفرسرپرست درقراء تقسیم شده ورامین بکار مشغولند وبرای سایر نقاط نیز سرپرستان جدیدی اعزام شده‌اند وبطورکلی همانطورکه گفته شده بمحض تحویل اراضی بکشاورزان سرپرستان نیز انتخاب ومأمور ریاست کشاورزان میشوند.

دومین اقدام مؤثر بانک عمران تشکیل شرکتهای تعاونی میباشد باین ترتیب که با شرکت کشاورزانیکه زمین دریافت داشته‌اند یک شرکت سهامی براساس مواد قانون بازرگانی ومقررات شرکتهای تعاونی تشکیل میشود این شرکت تعاونی یک شرکت تعاونی تولید ومصرف میباشد تا اولاً غلات و محصولات کشاورزی اعضاء را خریداری و بنحو احسن تهیه و ببازار عرضه نماید. وثانیاً مایحتاج کشاورزان را چه از نظر ابزار کار کشاورزی و چه مایحتاج زندگی تهیه وبا سود مختصر (٤٪) دراختیارآنها بگذارد. اداره اموراین شرکتها بعهده خودکشاورزان واگذار شده وفقط مدیرعامل بانک ازنظر سرمایه‌ای که در شرکت دارد ازطرف بانک تعیین میشود وسایر اعضاء هیئت مدیره ازطرف خودکشاورزان انتخاب میشوند باین ترتیب‌هم درکارشرکت دخالت و نظارت کامل دارند و هم بامور اجتماعی و همکاریهای کشاورزان که لازمه زندگی امروزکشاورزان است عادت میکنند.

اکنون سه سال است‌که شرکت تعاونی در ورامین تأسیس شده و نتایج بسیار مفیدی بدست داده است و در سایر نقاط نیز مانند فریمان و تاکستان‌که تقسیم اراضی خاتمه‌یافته است شرکتهای تعاونی تشکیل شده است ـ از وظایف مهم بانک عمران دادن وام بکشاورزان‌میباشد برای دادن وام بکشاورزان آئین‌نامه‌ای تنظیم شده‌که بصورت یک قرارداد میان خورده مالکین و بانک میباشد مواد مهم این آئین‌نامه عبارتند از :

۱ ـ وام بخورده مالکین با تصویب هیئت مدیره بکشاورزانی داده میشودکه‌درشرکت تعاونی حداقل دارای یک سهم باشند.

۲ ـ نرخ بهره‌کلیه وامهائیکه بکشاورزان داده میشود از قرارشش‌درصد (٦) در سال میباشد.

۳ ـ مدت معاملات بانک عبارت ازوام جهت بذر ـ خوراك ـ سوخت ـ بهداشت ـتراکتور یکساله وام جهت قسط شرکت تعاونی ـ مصالح الاملاك تا میزان دوهزار ریال ـ دوساله.

وام جهت خانه‌های روستائی ـ انبار و طویله ـ تا ٥هزار ریال حفر قنوات ایجاد سد و غیره طبق قرارداد مخصوص وامی‌که ازطرف بانک بکشاورزان پرداخت میشود با نهافرصت میدهدکه با تهیه ابزارکار و تأمین آذوقه وبالاخره ساختن خانه‌های جدید روستائی اززمینهای دریافتی ببهترین وجه استفاده نموده و تحول جدیدی در زندگی یکنواخت وکهنه خود بوجود آورند. چنانکه با استفاده از همین‌کمک زندگی خود را بهبود فراوان بخشیده‌اند.

مشگل مهم دیگری که پس از تقسیم املاک پیش آمد این بود که غالباً کشاورزان خرده یا در خانه گاوبندان وسرمایه‌داران ده منزل داشته ودر گذشته نان بخور و نمیر ولباس کهنه‌ای دریافت میداشتند ولی پس از تقسیم املاک همه با هم برابر شدند درنتیجه سرمایه‌داران و گاوبندان کشاورزان را از خانه خود راندند و آنها در حقیقت بی‌خانمان و سرگردان شدند این مراتب بعرض ملوکانه رسید مقرر شد که برای اینگونه کشاورزان خانه‌های روستائی ساخته شود و بآنها واگذار شود پس از مطالعه لازم ساختمان یکصد باب خانه دو اطاقی و سه اطاقی برای کشاورزان قراء ورامین آغاز شد بهای این خانه‌ها که طبق اسلوب جدید ساخته شوند دواطاقه ۳۰۰۰۰ ریال و سه اطاقه ۶۰۰۰۰ ریال تعیین شد طبق آئین‌نامه مخصوصی مقرر شد که این خانه‌ها بین کشاورزان بی‌خانمان قرعه‌کشی و سپس بآنها منتقل شود و بهای آنها باقساط ۱۰ ساله با سود ۶٪ دریافت گردد و برای اینکه در این راه نیز بکشاورزان مساعدت لازم بشود ۲۰٪ از قیمت خانه‌ها بکشاورزان بخشوده میگردد درمورد انتقال عرصه خانه‌های کشاورزان با کسب اجازه ملوکانه موافقت شد که ۷۵٪ قیمت این زمینها بکشاورزان بخشوده شود وفقط ۲۵٪ آن دریافت گردد

چون همانطورکه ذکر شد در هرقریه مقداری زمین بنام مرافق ده و بمنظور ایجاد مؤسسات عمومی منظور شده برطبق فرمان ملوکانه مقرر شد

۱ - عرصه کلیه خانه‌های کشاورزان با تخفیف صدی ۷۵ بآنها فروخته شود.

۲ - آنچه برای ایجاد باغچه وساختمانهای روستائی مورد نیاز است با تخفیف ۲۰٪ بمدت ۵ سال بکشاورزان فروخته شود.

۳ - آنچه برای ایجاد میدان - پارک - بیمارستان - و سایر موسسات عمومی منظور شده است زیر نظر بانک و از محل اعتبارات عمرانی سازمانهای مزبور ایجاد و سپس بشورای ده یا جانشین شورای مزبور تحویل گردد. باین ترتیب ملاحظه میشود همانطورکه اراضی مزروعی و قابل کشت هر قریه بین کشاورزان تقسیم میشود اراضی مربوطه بحوزه ساختمان و عرصه خانه‌های کشاورزان نیز بترتیب بالا بآنها واگذار میگردد و بانک عمران دراینمورد دقت و مراقبت لازم را بعمل میآورد.

اما با وجود مشکلات وناامیدیهائی که دربدو امر بنظر میرسید خوشبختانه این برنامه با موفقیت کامل روبرو شد و امروز هزاران کشاورز رنجبر وزحمتکش در ردیف خورده‌مالکین درآمده و با شوق و امید فراوان بکشاورزی مشغولند. مطالعاتی که در قراء تقسیم شده‌ورامین بعمل آمده این حقیقت‌را بخوبی آشکار ساخته است زیرا نه تنها روحیه واحساسات خورده‌مالک امروز با کشاورزان سابق تفاوت فراوان دارد بلکه با بالارفتن میزان درآمد گشایش زیادی درزندگی آنها حاصل شده ویک فعالیت دسته جمعی را که متأسفانه درکشاورزی ایران کم‌سابقه بود ایجاد کرده است

برای اینکه باهمیت این تفاوت و آثار روشن آن پی برده شود قسمتی از گزارشی که بانک عمران از وضعیت خورده مالکین ورامین تهیه کرده است نقل میشود.

	قبل از تقسیم	بعد از تقسیم
درآمد متوسط یک کشاورز در قریه گرگ تپه ورامین	۱۱۵۴۳ ریال	۱۳۹۵۳ ریال
« « « خاتون‌آباد	« ۶۰۵۵	« ۲۱۲۲۸
« « « حصارك ورامین	« ۶۰۹۵	« ۱۴۷۱۷
« « « پوئینگ «	« ۱۰۱۵۳	« ۳۳۱۵۷

این آمار قسمتی از گزارشی است که بانک عمران از درآمد متوسط سال اول تقسیم املاك در ورامین تهیه نموده و در این گزارش اشاره شده است که در سال مزبور نیز قسمتی

یکی از کشاورزان ترکمن پس از دریافت سند مالکیت باپدر تاجدار خود سخن میگوید

از محصول بعلت سن زدگی از میان رفته و چون تازه سال اول بوده است که کشاورزان مالک زمین شده بودند نتوانستند آنطور که لازم و مقدور بوده اززمینهای دریافتی خود استفاده نمایند

درآمار بالا مشاهده میشود که درآمد کشاورزان دربعضی ازقراء ۲ ودربعضی سه برابر شده است و بدون تردید این اضافه درآمد با راهنمائی سرپرستان آزموده سه برابرشده ومساعدت مادی و معنوی بانک عمران بمصرف بهبود زندگی کشاورزان خواهد رسید و بعلاوه شرکت فرصت خواهد یافت که بـا وسیله بیشتری موجبات احیای صنایع روستائی و رشته‌های مختلف کشاورزی را فراهم سازد.

البته باید توجه داشت که این اضافه درآمد در سالهای آینده که کشاورزان براراضی خود مسلط شوند و امکانات بیشتری برای آنها فراهم گردد بیشتر خواهد شد و سطح زندگی آنها بالاتر خواهد رفت

اینک برنامه تقسیم ده‌هزارنفری در دست اقدام است که انشاءالله در آبانماه ۱۳۳۰ اسناد مالکیت زارعین بدست شاهنشاه اعطا گردد.

ب ـ احداث دهکده‌های نمونه

دراواخر سال ۱۳۳۲ شاهنشاه مقررفرمودند که قدمی برای عمران اراضی بایرولم‌یزرع حوزه‌های املاک برداشته شود ودراین قبیل اراضی مبادرت باحداث دهات نمونه گرددتاعده‌ای از هموطنان گرامی که فاقد زمین و وسائل کشاورزی هستند در این دهات جدیدالاحداث اسکان داده شود .

دراجرای اوامر ملوکانه بلادرنگ مطالعات لازم شروع شدویک قطعه زمین بمساحت چهارصدوسی هکتار مسلوب‌المنفعه برای اجرای اولین برنامه منظور گردد . برای احداث چنین دهات نمونه که صرفنظر ازاثرات عمرانی و تولیدی بهترین سرمشق برای سایرمالکین درتحول وضع زارعین محسوب میشود درنظر گرفته‌شد که زارعین مربوطه را از افراد محروم وعلاقمند بکشاورزی که فاقد هر نوع وسائل هستند انتخاب نموده سپس بدست خود آنها چنین دهات احداث گردد. با اعمال چنین ابتکارموجبات تسریع عملیات فراهم گردیده وهمانطوریکه پیش‌بینی شده بود برنامه بنحو مطلوب در قلیل مدت انجام شد .

هشتاد خانوار علاقه‌مند بـامر فلاحت که هر یک در اثر عسرت و پریشانی از دیاری بدیار دیگر و بالاخره به گنبدکاوس تغییر مکان داده بودند و بعلت نداشتن زمین و وسائل کشاورزی قادر بامرار معاش روزمره نبودند باین‌ترتیب انتخاب وبمحل ده نمونه واقع درهفده کیلومتری شرقی شهر ساری با وسائل نقلیه املاک پهلوی نقل مکان داده شد این عده هشتاد خانواری در اوائل سال ۱۳۳۳ به منطقه‌ای وارد شدندکه هیچگونه آثاری از بنا و زمین آماده زراعت وجود نداشت .

با هزینه‌املاک عملیات‌عمرانی شروع‌شد یکعده باحداث جاده‌عده‌ای بایجاد کوره‌های آجر و آهک مشغول و دسته دیگری برای عملیات عمرانی و آبدزمین که باصطلاح تلوتراشی میباشدفعالیت نمودند. اولین قطعه زمین آبادشده بمحل اولین ده نمونه اختصاص یافت وبلافاصله احداث چاه آب مشروب و پی‌کنی خانه‌ها با جدیت کم نظیرشروع شد .

درظرف یکساله ۱۳۳۳ فعالیت عجیبی دراین محل وجود داشت هر روزکه میگذشت زارعین آینده خود را بهتر مجسم میکردند . در خلال این مدت کلیه هزینه هشتاد خانوار و مصالح و احتیاجات ضروری ابنیه وسیله املاك پهلوی تأدیه میشد . در پایان اولین سال عملیات در حدود دویست و پنجاه هکتار زمین قابل کشت فراهم شد و اولین قسمت ساختمانها مشرف باتمام بود .

کشت غله در قسمتی از اراضی آباد برای سال زراعتی ۳۳ - ۳٤ وسیله خود زارعین و با ماشین آلات کشاورزی عمل شدودر بهار سال ۳٤ هم مقداری کشت محصول پنبه بعمل آمد .

پایان اولین قسمت ده نمونه درپایان خرداد ماه ۱۳۳٤ باطلاع مرکز رسید شاهنشاه اظهار علاقه فرمودند که شخصاً وضع چنین ده نمونه را از نزدیک ملاحظه فرمایند ضمناً مقرر فرمودند که بترتیب تقسیم اراضی و اعطای اسناد مالکیت در روز تشریف فرمائی عملی گردد .

روز ۱٦ تیر ماه ۱۳۳٤ شاهنشاه درحالیکه عده‌ای از رجال ومحترمین و اعضاء هیئت دولت و خبرنگاران جراید که قبلاً وسیله اداره املاك دعوت شده و در قریه مذکور انتظار تشریف‌فرمائی ذات ملوکانه را داشتند نزول اجلال فرمودند .

زارعین باشوق زائدالوصف بدیدار پدرتاجدارخود موفق شدند و اسناد مالکیت اراضی خود را دریافت داشتند .

شاهنشاه درمدت توقف دراین ده نمونه بی نهایت بشاش بوده و از اینکه خدمتگذاران املاك توانسته بودند بهتر زندگی را آنچنانکه شاهنشاه برای عموم زارعین کشور و طبقه‌سولد ثروت خواستارند تأمین نمایند بسیار خرسند بنظر میرسیدند از قسمتهای مختلف ده دبستان شش کلاسه آبرومند - درمانگاه حمام - مسجد - فروشگاه تعاونی - خانه‌های روستائی - اراضی تحت کشت با نهایت علاقه بازدید فرمودند .

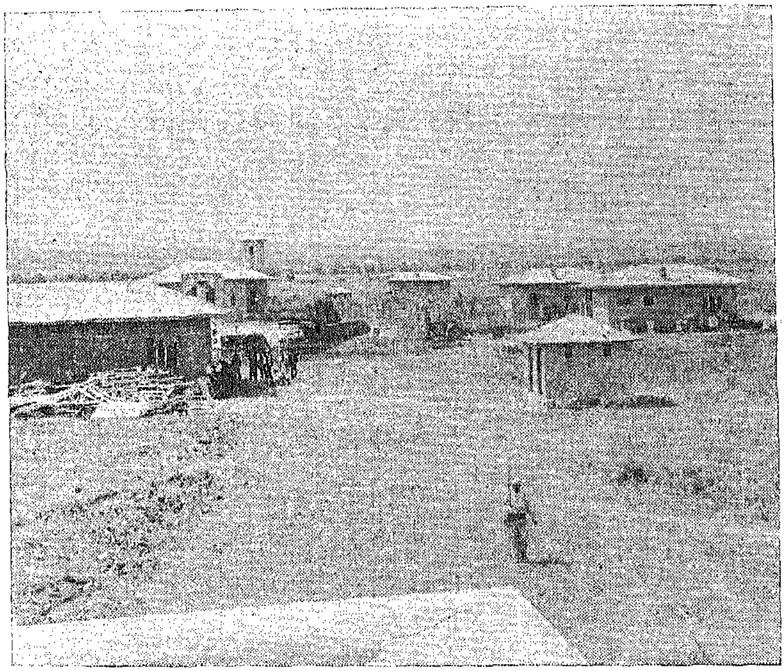
شاهنشاه تعلیمات مؤکد بادامه برنامه وتأمین آسایش زارعین قریه جدیدصادرفرمودند رضایتمندی خاطر ملوکانه را با امضای دفتریادبود ابلاغ فرمودند .

مراسم پایان یافت لیکن عملیات احداث قسمت دوم ده نمونه ادامه داده شد و در پایان سال ۱۳۳٤ کلیه اراضی قریه آباد و عملیات ساختمانی دومین قسمت نیز پایان یافت و اکنون کلیه هشتاد خانوار زارعین قریه جدید دارای زمین و خانه هستند .

بهای اراضی وخانه‌های آنها نظیرسایرزارعین قراء تقسیم شده باقساط بیست وپنجساله دریافت میشود باین معنی بابت بهای زمین سالیانه یکهزارو هشتصد و پنجاه ریال وبابت خانه و عرصه مربوطه دوهزار وپانصد ریال درسال ۱۳۳٦ دریافت خواهدگردید . زارعین‌مذکور با تشکیل شرکت تعاونی که آنهم باکمک مادی ومعنوی املاك صورت گرفته بعملیات‌کشاورزی مشغول و با این ترتیب عده‌ای از هموطنان ما صاحب زمین و خانه شده‌اند منظره قسمتی ازاین

ده نمونه که بر صرف قریب ده میلیون ریال ایجاد وبنام شاه آباد موسوم شده ذیلاً بنظر خوانندگان گرامی میرسد .

املاك پهلوی امیدوار است که بتواند دراجرای منویات شاهنشاه با آباد نمودن اراضی بایر موفق باحداث دهات دیگر هم بشود .

گوشه‌ای از قریه نمونه زیت (شاه‌آباد)

ج ـ تأسیس بنگاه ترجمه و نشر کتاب

شاهنشاه دانش دوست ایران که انصافاً در غالب موارد ازکسانی که در رشته های امور اجتماعی ـ علمی ـ ادبی ـ ورزشی ـ نظامی وغیره کار می‌کنند و زحمت می‌کشند تشویق و قدردانی میفرمایند اخیراً قدم برجسته درخشانی درراه نشر علم وادب برداشته ودراین اقدام بزرگ علمی تنها نبوده وعلیا حضرت ملکه ثریا پهلوی ملکه محبوب ایران نیز شاهنشاه را یاری نمودند .

علیا حضرت ملکه ثریا پهلوی که از ابتدای طفولیت در دامن خانواده‌ای اصیل ونجیب ازدودمان بزرگ ایران تربیت شده‌اند ازآغاز کودکی ودوران دبستانی علاقه وعشق وافری بعلم وادب داشته و همواره مراحل تحصیلی را به بهترین وضعی پیموده و دربین اقوام

وهمکلاسیهای خود گوی سبقت را میربودند دراین ایام نیز بسابقه علم دوستی وعشق وعلاقه‌ایکه بآثارعلمی وهنری نویسندگان بزرگ جهان بویژه علمای ایران دارند امر ومقررفرمودندکه اقدامات جدید وتازه‌ای دراین راه بشود. اتفاقاً این بارهم نیز این قرعه نیک بفال اداره املاک ومستغلات پهلوی اصابت نمود وافتخار اینکار بزرگ نصیب کارکنان این مؤسسه جوان ولی علاقمند گردید.

دراواسط سال ۱۳۳۳ بود که علیاحضرت امر فرمودند هیئتی از برجسته ترین رجال علمی ایران در این راه گام برداشته و بتأسیس بنگاهی بنام (بنگاه ترجمه و نشرکتاب) همت گمارند دراستثال اوامرسطاع علیاحضرت ملکه محبوب بنگاه مذکور تأسیس وتحت هدایت ورهبری جناب آقای سید حسن تقی زاده رئیس مجلس سنا که از مفاخر علمی ایران معاصر میباشند وهیئت مدیره‌ای منتخب ازجوانان دانش‌دوست وعلاقمند تشکیل گردیدکه الحق توانست دراین فرصت کم گامهای بلندی دراجرای نیات مبارک علیاحضرت بردارد.

اینک که بیاری خدای بزرگ این مؤسسه جوان وارد عمل شده بد نیست که شمه‌ای ازآنچه که تاکنون به مرحله عمل واجراء درآمده بروجه اختصار توضیح داده شود.

هیئت مدیره بنگاه نشرکتاب در پیشگاه علیا حضرت

اصولاً غرض ازتشکیل این بنگاه همانطوریکه دربالا توضیح داده شد اینست که هیئتی از زبده‌ترین دانشمندان ومترجمین بنام کشور برای ترجمه دقیق ومنظم آثارمهم علمی وادبی جهان بزبان فارسی اقدام نمایند. وازاینراه آثارفکری ادبا ودانشمندان بزرگ دنیارا دردسترس مردم کشورقراردهند.

این هیئت که قریب دوسال است دراین اقدام مفیدکوشش نمود اینک ترجمه یکرشته ازکتب معتبردنیا را بقلم دانشمندان ونویسندگان طراز اول کشورفراهم ساخته وچندین دوره آن بطبع رسیده ودردسترس علاقمندان وعاشقان علم و ادب قرار گرفته است.

همانطوریکه در انتخاب مترجمین و صحت و امانت ترجمه و سبک تحریر کتب کمال

دقت واهتمام بکار رفته درنفاست طبع کتب نیزکه دربهترین مطابع ایران یعنی مطبعه بانک ملی انجام گرفته نهایت مراقبت بعمل آمده و امید میرود که ادامه انتشار این رشته کتب بیکی از آرزوهای دیرین دوستداران دانش وادب جامه عمل بپوشاند وفصل تازه‌ای درکار ترجمه ونشر کتاب دراین کشور باستانی بگشاید .

کتابهائیکه فعلاً در دست طبع است اصولاً از دونوع تشکیل میگردد . یکی کتب معتبر ادبی دنیا ودیگرکتب مهم مربوط بایران شناسی یعنی آثار عمده‌ای که محققان و فضلای خارجی درباره تاریخ و زبان و مذهب و تمدن و آداب رسوم و ادبیات ایران نگاشته‌اند اینک فهرست وار ازکتابهائیکه منتشرشده ویابزودی منتشرخواهد شد بقرار زیر نام برده میشود .

نام کتاب	مؤلف	زبان اصلی	مترجم
ویلهلم تل	شیلر	آلمانی	محمد علی جمال زاده
ایلیاد	همر	یونانی	سعید نفیسی
	ابن طفیل	عربی	بدیع الزمان فروزانفر
سرودهای اوپانیشاد		سانکویت	دکتر رضا زاده شفق
تریستان وایزوت	ژوزف بدیر	فرانسه	دکتر پرویز خانلری
پدران و فرزندان	تورکینف	روسی	خانم مهری آهی
مجموعه تآترهای سوفوکل	سوفوکل	یونانی	محمد سعیدی
دیوان‌العبر (مقدمه)	ابن خلدون	عربی	محمد پروین گنابادی
اگمنت	گوته	آلمانی	دکتر هوشیار
مهمانی وچهار رساله دیگر	افلاطون	یونانی	دکترمحمود صنائی

کتب ذیل نیزکه پس ازسری فوق انتشار مییابد تحت طبع است

نام کتاب	مؤلف	زبان اصلی	مترجم
منتخب آثار	کنفوسیوس	چینی	کاظم زاده ایرانشهر
ژولیوس سزار	شکسپیر	انگلیسی	خانم فرنکیس شادمان
پیری و راز دوستی	سیسرون	لاتینی	محمد حجازی
پرگوریو	بالزاك	فرانسه	ادوارد ژوزف

کتابهائیکه در بالا اشاره شد و اصل آنها بزبان فرانسه و انگلیسی وآلمانی و روسی و عربی است بلااستثناء ترجمه آنها از زبان اصلی بعمل آمده و رشته کتب ایرانشناسی که پس ازطبع کتب فوق انتشارخواهد یافت ازجمله شامل (تاریخ امپراطوری هخامنشی) تألیف المتد (انگلیسی) و تاریخ ادبیات ایران تألیف اته (آلمانی) وتاریخ ایران از آغاز تا اسلام تألیف دکترکیوشی (فرانسه) وتاریخ تمدن ایران بشرکت فضلای متعدد (فرانسه) وجغرافیای تاریخی سرزمین خلفا لستریخ (انگلیسی) وکیانیان تألیف کریستن سن (فرانسه) و مروج‌الذهب تألیف مسعودی (عربی) و تاریخ طب در ایران تألیف الکرد (انگلیسی) که آقایان دکتر یلو شاطر

ودکترشفق ودکترمعینی وعیسی بهنام ومحمود عرفان ودکترذبیح اله صفا وزریاب خوئی بترتیب عهده‌دار ترجمه آن بوده ومیباشند که تدریجاً بچاپ رسیده ومورد استفاده علاقمندان وارباب فضل قرار خواهد گرفت وچون ادامه انتشار این کتب وتعقیب این کارسودمند مورد توجه وعنایت خاص ذات مبارك اعلیحضرت همایونشاهنشاه وعلیاحضرت ملکه ثریا پهلوی میباشد امیدکافی میرودکه درآینده بهتر ازگذشته باسرعت پیشرفت نموده تابهره کافی نصیب علاقه‌مندان وعاشقان کتاب گردد .

د ـ کلاسهای روستائی

تأسیس کلاسهای روستائی وباسوادکردن کشاورزان یکی ازبرنامه‌های بزرگ ودرخشانی است که اداره املاك پهلوی به‌هدایت اعلیحضرت شاهنشاه باجرای آن توفیق یافته است .

شاهنشاه فرمودند (تاکشاورزان با سواد نشوند و از پیشرفت های جدید کشاورزی و اجتماعی با خبر نگردند نمیتوانند درتحولی‌که آرزوی ماست مؤثر باشند.)

اداره املاك دراجرای نیت‌شاهانه درنظر گرفت‌که درسراسرحوزه های املاك کلاسهای

شاه و ملکه در یکی ازکلاسهای دخترانه رودهن

شبانه روستائی دایر نماید. انجام این امر درکلیه قراء و قصبات با سوابقی که از عدم موفقیت دراجرای برنامه های تعلیمات اجباری بنظر رسیده بود امری بسیار سخت و دشوار بنظرمیرسید و در بدو امر عده‌ای تصور میکردند که با هزینه های سنگین و وسائل زیادی که لازم است این اقدام به نتیجه نخواهد رسید . ولی صعوبت راه و اشکال کار مانع انجام این برنامه مفید نشد چنانکه پس از مطالعات لازم چنین درنظر گرفته شد.

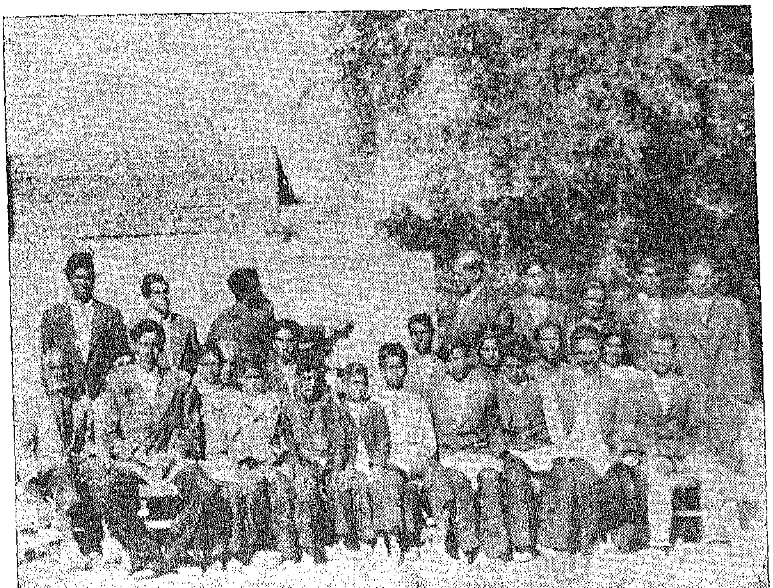
۱ ـ کلاسهای روستائی درسراسر حوزه های املاک دایر شود.

۲ ـ مدت تشکیل کلاسها چهارماه از آبانماه تا پایان اسفند یعنی مدت ٤ ماه باشد زیرا کشاورزان دراینمدت از امور زراعت فراغت دارند .

۳ ـ محل تشکیل کلاسها در نقاطی که دبستان وجود دارد در دبستان و در نقاطی که دبستان وجود ندارد در مسجد یا تکیه های عمومی باشد.

٤ ـ لوازم التحریر سالمندان از قبیل کتاب ـ قلم ـ دفتر و همچنین وسائل لازم کلاسها از قبیل چراغ ـ تخته ـ گچ از طرف اداره املاک تهیه و مجاناً باختیار گذاشته شود.

٥ ـ وظیفه تدریس در کلاسها بآموزگاران دبستانهای محل و در نقاطیکه آموزگار نباشد بافراد با سواد محلی واگذار شود و فوق العاده آموزگاران و مستخدمین کلاسها ازطرف اداره املاک تعهد و پرداخت گردد.

شرکت کنندگان کلاسهای روستائی در جیرفت

۶ ـ درآخر هرچهارماه‌ازکلیه سالمندان باحضورنمایندگان فرهنگ شهرستان‌ونمایندگان املاک امتحان بعمل آمده وبه سالمندان کارنامه داده شود.

اداره املاک بهمین ترتیب اقدام نمود و درهرقریه شورائی بنام شورای فرهنگی ده تشکیل داد وآنهارا باهمیت با سوادکردن زارعین آشنا ساخت وآنها را موظف نمودکه درتشکیل کلاسها و تشویق زارعین مساعدت نمایند.

هنگام تشکیل کلاسها نیزموفق شدکه موافقت بعضی ازسازمانهای فرهنگی وبهداشتی کشور را جلب نمود و فیلم و نشریاتی نیز باختیارکشاورزان بگذارد.

خوشبختانه برنامه سال اول نتایج رضایت بخش بدست داد و استقبالی که سالمندان ازکلاسهای روستائی نمودند بالاترازانتظار بود و بهمین جهت این برنامه درسالهای بعد بادقت و توجه بیشتری دنبال شد. چنانکه امروز درهریک از قراء املاک عده زیادی درهمین کلاسها شرکت جسته و خواندن و نوشتن را بخوبی فراگرفته‌اند.

با توجه باین برنامه روشن میشود که خوشبختانه اولین قدم اساسی برای مبارزه با بیسوادی بفرمان شاهنشاه دراملاک پهلوی اجراشده و امید میرودکه تاچند سال دیگردر هیچیک از قراء تابعه املاک کشاورزی بیسواد وجود نداشته باشد.

اینک ذیلاً آمارکلاسهای روستائی و محل تشکیل آنهارا ملاحظه میفرمایند.

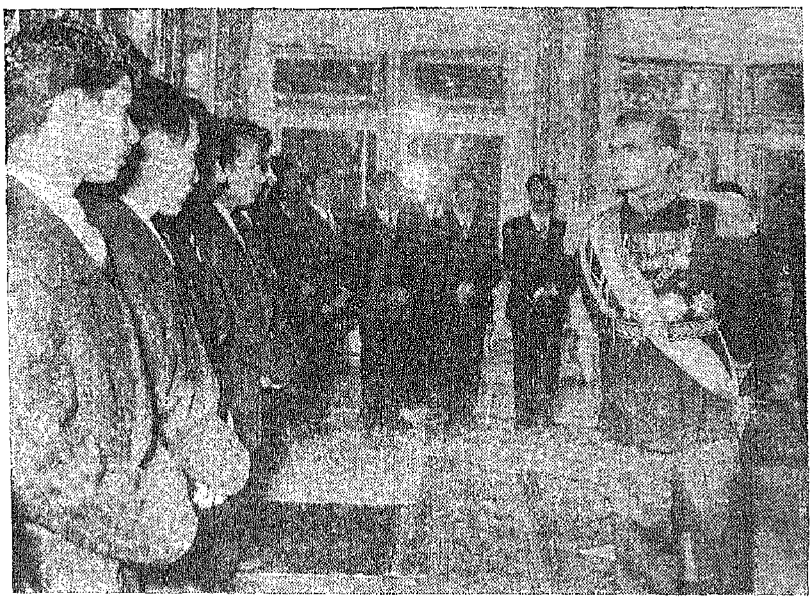
صورت خلاصه آمارکلاسهای روستائی در سالهای ۳۱ و ۳۲ و ۳۳ و ۳۴

نام حوزه	سال ۳۱		سال ۳۲		سال ۳۳		سال ۳۴		جمع ۴ سال	
	تعداد کلاس	تعداد سالمند	تعداد کلاس	تعداد سالمند	تعداد کلاس	تعداد سالمند	تعداد کلاس	تعداد سالمند	تعداد کلاس	تعداد سالمند
تاکستان	١٠	٣١٠	٨	١٦٠	—	—	—	—	١٨	٤٧٠
رود هن	٢	٧٦	٢	٦٧	—	—	—	—	٤	١٤٣
محمد آباد	١	٥٠	١	٢٤	—	—	—	—	٢	٧٤
گرگان	١٥	٤٣٥	١٥	٢٧٨	١٤	١٩٤	٢٠	٣٣٥	٦٤	١٢٤٢
ساری	١١	٤٦٥	١٨	٣٨٤	١٤	٢٧٤	٢١	٤٦٦	٦٤	١٥٨٩
بابل	١١	٢٩٥	١٦	٢١٤	٩	١٥٨	١٦	٢٧١	٥٢	٩٣٨
گنبد	٣	٨٥	٦	١٥٢	٤	٦٦	١٨	٤٥١	٣١	٧٥٤
شاه‌آباد و گیلانغرب	١٠	٣٩١	١٥	٣٩٦	١٧	٣٦٥	٢٥	٣٧٠	٦٧	١٥٢٢
شهسوار	١٩	٥١٧	٢٠	٥٤٨	٣٨	٣٣٤	٣٤	٤٣١	١١١	١٨٣٠
رودسر	٥	١٥١	١٠	١٢٩	٤	٨٤	٣	٤٩	٢٢	٤١٣
نوشهر	١٠	٣٤٠	١٩	٢١٨	١٤	١١٨	١٠	١٢٤	٥٣	٨٠٠
فریمان	٢	٨٢	٤	٧٥	—	—	—	—	٦	١٥٧
جیرفت	—	—	٣	١٠٢	٤	٧٠	٧	١١٣	١٤	٢٨٥
آمل	—	—	٨	٢٤٧	٢١	٢٦٣	٢٩	٤٨٥	٥٨	٩٩٥
بجنورد	—	—	١٠	٢٥٠	١٢	٢٠٥	١٨	٢٦٤	٤٠	٧١٩
	٩٩	٣١٩٧	١٥٥	٣٢٤٤	١٥١	٢١٣١	٢٠١	٣٣٥٩	٦٠٦	١١٩٣١

ه ـ اعزام روستازادگان ایرانی بکشور آلمان غربی

نیت پاك شاهنشاه ایران در تقسیم املاك پهلوی با نهایت متانت و مطالعه کامل عملی میشود زارعین دهات املاك پهلوی پس‌ازقرنها خانه بدوشی وبی‌پناهی یکی پس‌ازدیگری صاحب زمین و آب میشوند. بآتیه خود امیدوار میگردند. هر زارعی‌که بیشتر کارکند نتیجه زحمتش مستقیماً و بیش‌ازپیش برای خود و خانواده‌اش باقی میماند. بموازات این اقدامات شاهنشاه ایران متوجه شدندکه پیشرفت روزافزون علم و صنعت دیگر اجازه نمیدهدکه‌زارعین ایرانی بسبک آبا و اجدادی خود وبعبارت دیگر بطریقه قرون وسطی‌کشت و زرع‌کنندوخود و خانواده‌شان‌که غالباً کودکان خردسال میباشند تا کمر در لجنزار فرورفته و در تمام ساعات روز مختصر زمینی را زیر و رو نمایند و تازه با تمام فعالیت‌های شبانه‌روزی خوراك خانواده خود را در تمام سال بسختی فراهم سازند. بنابراین برای بهتر زندگی‌کردن و بیشتر استفاده بردن از اراضی تحت‌کشت ناگزیر بایستی سبك‌کار را عوض‌کرد تا در صورت فرصت‌کمتری استفاده بیشتری حاصل گردد.

فکر اعزام روستازادگان املاك پهلوی بآلمان ازاینجا پیدا شد و چنین تشخیص داده شدکه اعزام این روستازادگان بکشورصنعتی و علمی آلمان ومطالعه در امورکشاورزی‌مکانیزه حل این مشکل را آسان میسازد.

روستازادگان قبل از عزیمت بآلمان به پیشگاه شاهنشاه شرفیاب شدند

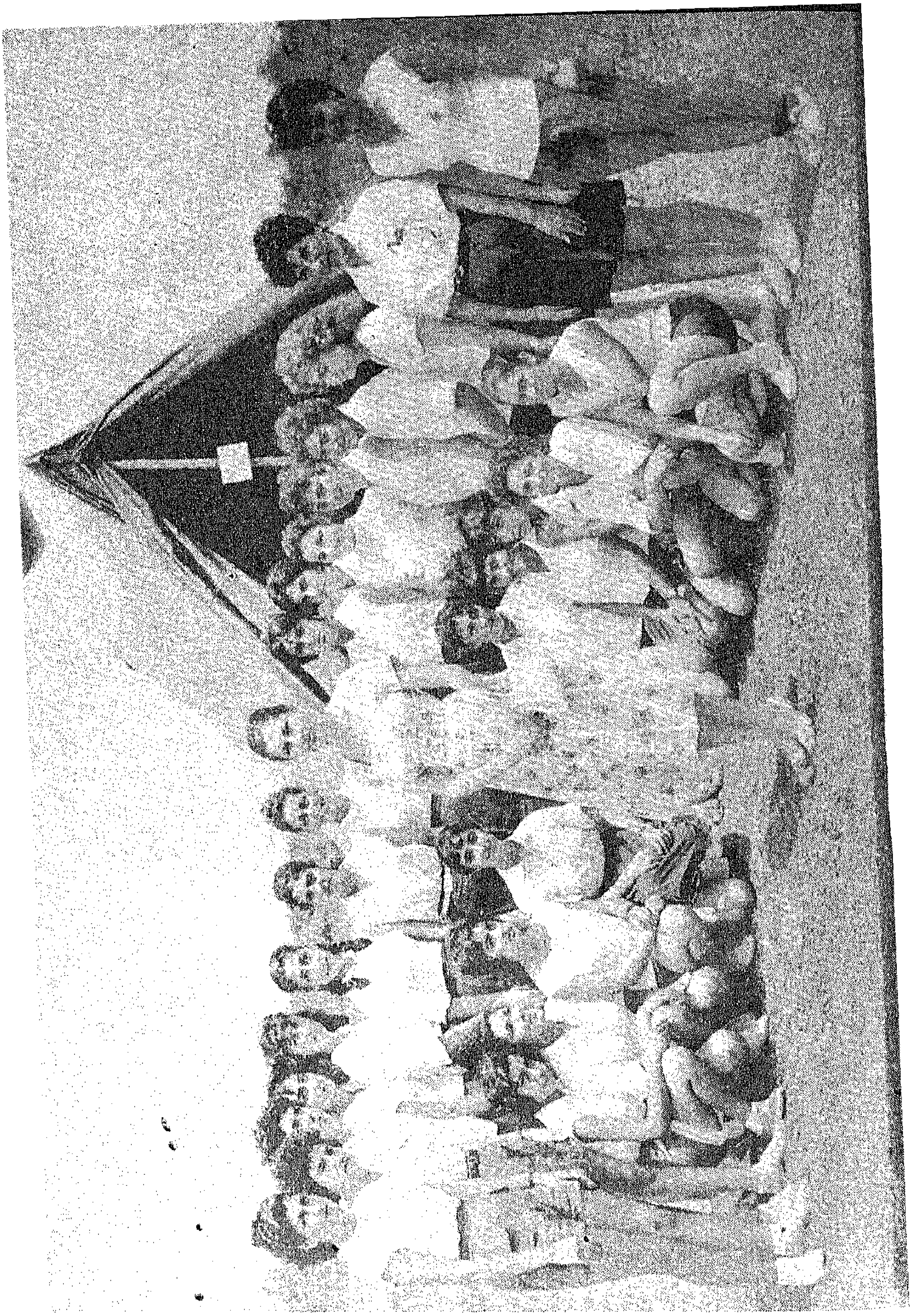
درتعقیب این مطالعات بود که شاهنشاه ایران باداره املاك پهلوی که مرجع این‌قبیل امور است امر فرمودند که از بین روستازادگان جوانان کم سن و مستعدی را انتخاب و برای مطالعه در امور کشاورزی جدید بکشور آلمان اعزام دارند از تابستان سال ۱۳۳۳ این نیت شاهانه عملی شد و عده‌ای از روستازادگان جوان ایرانی انتخاب وبرای فراگرفتن مقدمات زبان آلمانی در تهران اجتماع نموده و بصورت شبانه‌روزی و بخرج شاهنشاه مشغول تحصیل شدند. این عده جوانان ایرانی پس‌ازآموختن اصول مقدماتی ازکشاورزی جدید که بوسیله مهندسین وزارت کشاورزی ایران بآنها تعلیم داده شد و زمینه مطالعات بعدی در آنها فراهم گردید با وسایل کافی و پوشاك و لوازم زندگی که کلیه آنها بخرج شاهنشاه تهیه شده بود درحالیکه چشم ملیونها ایرانی بسوی آنها دوخته بود اوایل شب روزدوشنبه هفتم فروردین ماه ۱۳۳۴ مطابق با بیست و هشتم مارس ۱۹۵۵ بسوی کشور آلمان با هواپیمای مخصوص پرواز کردند.

از آن تاریخ تاکنون همیشه ودرهمه حال شاهنشاه با فرزندان خود دائماً در تماس هستند واز احوال وکار آنها مرتباً با اطلاع میباشند ومؤسساتی که این جوانان درآنجا تحصیل میکنند گزارشات کافی از آنها تهیه و بتهران ارسال میدارند که بعرض شاهنشاه ایران میرسد. نکته قابل توجه این است که طرزکار ورفتار این دهاقین ایرانی بحدی خوب و قابل توجه است که شاهنشاه ایران را بیش ازپیش دراین نیت پاك راسخ داشته واوامرهمایونی شرفصدور یافت که اینکار ادامه یابد ومرتباً وهمه ساله این جوانها برای فراگرفتن کشاورزی جدید وطرز بهتر بهره برداشتن از زمین بخارج ایران اعزام شوند.

تاکنون دو دوره که عده آنها بالغ بر ۷٤ نفر است بکشورآلمان رهسپارشده و مشغول طی دوره کارآموزی دراستان (بایر) میباشند واینك سومین دوره که تعداد آنها فعلاً متجاوز از شصت نفراست درکانون کار وآموزش که از سازمانهای وابسته بسازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی است اجتماع نموده و مشغول فراگرفتن زبان آلمانی هستند این عده نیز در فروردین سال ۱۳۳٦ بهموطنان کشاورز خود درآلمان خواهند پیوست.

از نکاتی که تذکر آنرا لازم میداند آنست که تاکنون در طول تاریخ همواره افراد ودستجاتی باروپا وخارج ازایران برای تحصیل روانه میشدند که غالباً قدرت مالی داشته ونزدیك بتمام آنها از طبقات متمکن و متعین مملکت بودند این اولین بار است که شاهنشاه ایران دست خودرا پائین آورده وکم‌محروم‌ترین طبقات اجتماع ایران راگرفته وبسوی اروپا روانه میسازند والحق این جوانان ساده ایرانی هم تاکنون بخوبی توانستند نیت شاهنشاه را برآورده و ثابت نمایند که نسل ایرانی ولو درطبقات پائین اجتماع هم باشند درصورتیکه مربی خوب ودلسوزی داشته باشند بخوبی خواهند توانست دین خود را بمادر میهن ادا نمایند و واقعاً گزارشاتی که از مقامات آلمان رسیده این حقیقت بارز را بخوبی روشن ساخته وامیدواری کامل میرود که ادامه این کار تاحد زیادی نواقص فعلی اصول کشاورزی را درایران بر طرف نموده وقادر باشد رقم قابل توجهی در امر زراعت بوجود آورد. امید است که باگشایش بیشتری در امور مالی تعداد این جوانهای ایرانی افزایش یافته وکاروانهای بیشتری بسوی کشورهای اروپائی روانه گردد.

درتکمیل این اقدام خیر ومفید بعضی از کشورهای اروپائی و آسیائی اقداماتی نموده ودعوتهای مشابهی برای اعزام روستا زادگان ایران بکشورهای خودشان نموده اند که اینك

تحت مطالعه و بررسی است . ضمناً کارخانه های معروف زیمنس و فنت در آلمان و فرگسون در انگلستان هر کدام از دوازده نفر روستا زاده ایرانی دعوت نموده اندکه برای طی دوره کار آموزی وشاهده آثار صنعتی وهنری کارخانجات مربوطه بکشورهای آلمان وانگلستان مسافرت نمایند که اقداماتی نیز دراین باره صورت گرفته و قریباً روستا زادگان ایرانی برای فراگرفتن طرزکار ماشینهای زراعتی خاك ایران را ترك خواهند گفت.

و ـ اردو های فرهنگی

در بهار سال ۱۳۳۳ میان دانش آموزان دبیرستانها و دانشجویان دانشگاه تهران مطلب تازه‌ای مورد بحث قرارگرفته بود . دانش آموزان دبیرستانها اعم از دختر و پسردسته دسته گرد هم جمع شده و از یکدیگر میپرسیدند اردوی تابستانی دانش آموزان چیست ؟ چرا تشکیل میشود . مخارج آنرا چه کسی خواهد پرداخت . چه نتیجه‌ای خواهد داشت ؟

اینها سؤالاتی بود که از یکدیگر میکردند و غالباً در مقابل پاسخهای متناقضی که میشنیدند از روی عدم قبول و اطمینان سری تکان میدادند و باز در جای دیگر سؤال خود را تکرار میکردند . اما وقتی که از طرف شخص مطلعی بآنها گفته میشد که این اردوها بفرمان اعلیحضرت همایون پادشاه ایران و به منظور رفع خستگی دماغی دانش‌آموزان تشکیل میشود و مخارج آن نیز بوسیله ایشان پرداخت خواهد شد نفس راحتی کشیده وبا امیدواری واطمینان برای ثبت نام و تهیه وسائل شرکت در اردو میشتافتند .

این اولین دفعه نبودکه جوانان ایران ازمراحم و محبتهای جوانمردانه شاهنشاه خود برخوردار میشدند و بعلت شنیدن نام شاه برای ثبت نام در اردو بر یکدیگر سبقت میجستند بلکه اصولاً از مدتها قبل عادت کرده بودند که در دنبال هرقدم اصلاحی وهر کار نیك وطرح مفید اجتماعی وجود شاهنشاه را بعنوان مبتکر و حامی‌ان مشاهده نمایند . قویاً معتقد شوند که شاه قوی‌ترین حامی جوانان و علاقمندترین اشخاص بسعادت کشور است . فکر تشکیل اردو برای دانش‌آموزان از مدتی قبل کم و بیش وجود داشت ولی جامه عمل پوشاندن باین فکر یك همت عالی وفکر روشن لازم داشت که خوشبختانه موضوع مورد توجه شاهنشاه واقع شد وبابهترین وجهی صورت عمل بخود گرفت .

امتحانات آخرسال تمام شد . دانش‌آموزانیکه یکسال تمام شب و روز بامطالعه کتب درسی و حل مسائل مشکل مغز خود را خسته کرده بودند اکنون با شور و هیجان بیسابقه‌ای منتظر فرارسیدن موعد تشکیل اردو بودند تا بتوانند در روی ماسه‌های نرم ساحل دریای خزر و درپر تو آفتاب درخشان وحیاتبخش آن روحی تازه کرده و خستگی یکساله را ازتن ومغز بیرون کنند . روز موعد فرا رسید دانش آموزان با چهره‌های خندان و بشاش که نشاط جوانی و مظهر امیدواری با ینده با سعادت بود اولیاء خود را درایستگاه راه آهن وداع گفته وبا قطار مخصوص بطرف بابلسر که محل تشکیل اردو بود حرکت کردند . در راه سرود خواندند . پازدند ورقصیدند با یکدیگر آشنا شدند و دوستان تازه‌ای انتخاب نمودند . در هر ایستگاه پیاده شده از ساختمانها وابادیها دیدن کردند با دیدن پل ورسك آن شاهکار صنعت پل‌سازی درودها بروح رضاشاه کبیر بانی

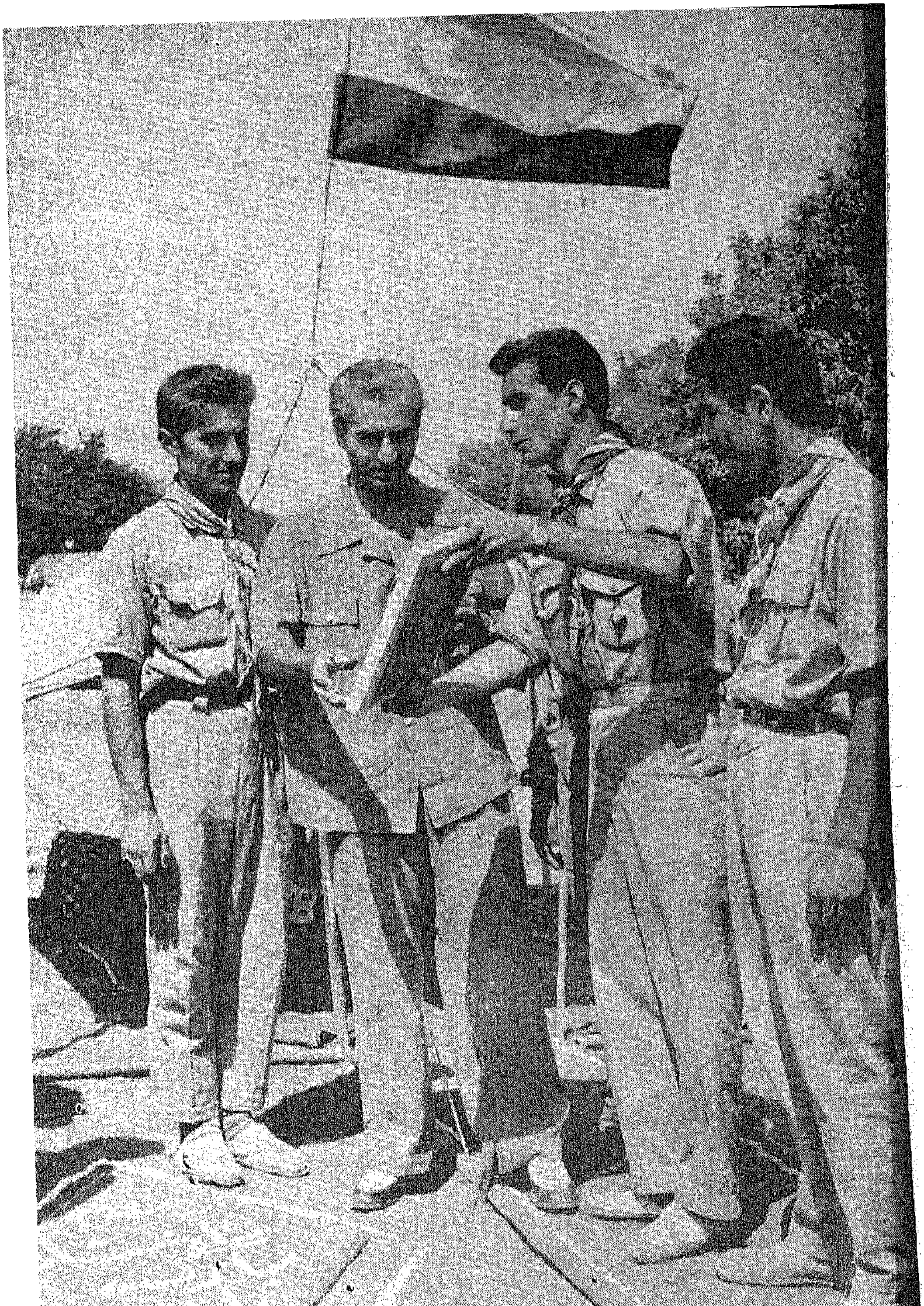
ایران‌نوین فرستادند وبالاخره درحالیکه تمام‌قیود زندگی شهری وافکار گیج کننده مربوطه بآنرا پشت سر گذاشته بودند بادلی شاد و روحی ازاد وارد اردوشده ویک زندگانی کوتاه ولی توام با فعالیت و نشاط و خوشی را شروع کردند . در آنجا هرکه بهرکار علاقه داشت وسیله آنرا دراختیار خود میافت کارگاههای نجاری - مشبک کاری - سیم‌بافی - نقاشی - مجسمه‌سازی - توربافی کلاسهای موسیقی رقص - ماشین نویسی - انجمنهای ادبی - روزنامه‌نگاری - میدانهای مختلف ورزشی و مسابقات پرشور و هیجان و خلاصه همه و همه چیز آماده کار بود و در هرقسمت عده‌ای بکار مشغول بودند و ازمربیان کاردان و دلسوز چیز های تازه یاد میگرفتند و درضمن درساعات معین برای شنا بکنار دریا میرفتند وظهرها که برای صرف ناهاربادرو مراجعت‌میکردند چون شیران گرسنه ولی با چهره‌ای خندان بمیزهای مملواز خوراکهای گوناگون حمله میکردند در یکی از این روزها با پیدا شدن یک هواپیما در آسمان هیجان تازه‌ای در اردو بوجود آمد هرکس بطرفی میدوید و بسرعت سرو وضع خود را مرتب میساخت همه میخندیدند و از ذوق و شعف درپوست خود نمیگنجیدند چرا ؟ زیرا شاه با هواپیما وارد شده بود و تا چند دقیقه دیگر باردو وارد میشد .

شاهنشاه میآمد تا یکروز را با جوانان با استعداد و شاه‌دوست کشور خویش بگذراند و دست نوازش برسر آنان بکشد .

میآمد تا شخصا بآنها بگوید که چقدر بسعادت ملت و کشور خویش علاقه دارد و تا چه‌اندازه حاضر است فکر وثروت ووقت‌خودرا صرف اینکار نماید. شاه وارد شد واز برابر صف طولانی جوانان گذشت با یک یک آنان صحبت نمود وبتوضیحات سرپرست اردو با کمال دقت گوش داد پس از آن هرکس پی‌کار خود رفت واردوفعالیت عادی خود را ازنو شروع کرد شاه با علاقمندی مخصوص مانند پدری که کار فرزندان خودرا رسیدگی نماید از همه جا دیدن نمود ویکایک‌جوانانی را که سعی داشتند درمقابل شاه دمکرات ومهربان خود بیشتر هنرنمائی کنند مورد تفقد قرارداد وبآنها آفرین گفت. دربرنامه شنای انروز شرکت‌کرد وتامسافت‌زیادی در دریا شنا نمود درحالیکه اطراف اورا جوانان مشتاق وفداکار احاطه‌کرده بودند ظهربا آنها دریک جا غذا صرف‌کرد .

پس ازصرف غذا بسرودها وتصنیف های آنان‌گوش فرا داد وعصردر حالیکه مجدداً برای رفاه وآسایش وترقی وپیشرفت جوانان‌کشور دستورات تازه ای میداد درمیان فریاد های زنده باد ایران پاینده باد شاهنشاه اردورا ترک‌گفت وخاطره فراموش نشدنی در مغزصدها جوان باقی‌گذاشت اولین اردوی دانش آموزان پس ازده روز خوشی وشادمانی وپس ازده روزفعالیت توأم با موفقیت ضمن ریزش اشکهائیکه بعلت جدائی از دوستان تازه از دیده ها سرازیر بود وضمن وداعهای گرم پایان یافت.

آخرین صدائیکه ازاجتماع این جوانان شنیده میشد فریاد زنده باد شاه بود. این‌اردو منحصر بفرد نبود زیرا پس از آن اردوهای متعدد برای دانش‌آموزان ودوشیزگان یکی‌پس‌از دیگری تشکیل شد از آن سال ببعد این اردوها با شکوه وجلال بیشتری خود نمائی‌میکند ونه تنها از حیث تعداد افراد نسبت بسال قبل برتری دارد بلکه نوع برنامه های اجرائی بسبک وروال جدید تری عملی میشود .

درسال ۱۳۳۵ برای بهتر استفاده کردن از این اردوها محل مناسبی از املاک پهلوی در جوار شهر رامسر برای اینکار اختصاص داده شد و ساختمانهای مناسب ومتعددی برای آن احداث گردید بنحویکه سالیان دراز خواهد توانست موجبات پذیرائی محصلین را ببهترین وضعی تأمین نماید درتابستان سال جاری املاک ومستغلات پهلوی موفق شد که حسب الامر ذات مبارک شاهانه از جوانان دانشگاههای کشورهای دوست و همجوار و همچنین از دانشگاه کشورهای متحده امریکا نیز عده‌ای دانشجو دعوت وپذیرائی نماید. امید است دامنه فعالیت این قبیل اقدامات فرهنگی که بی شک در کلیه شئون زندگانی جوانان امروز ومردان آزموده مؤثر واقع خواهد شد. توسعه یافته ونتایج نیکوئی عاید مملکت وملت گردد.

ز - جوائز بهترین کتب سال

اعلیحضرت همایون شاهنشاه که همواره هنرمندان ونویسندگان را مشمول مراحم خاص خود قرارداده ودرهرموقعیت اززحمت وکوشش آنهاتشویق و قدردانی فرموده‌اند درسال ۱۳۳۲ مقررفرمودند ترتیبی داده شود که بهترین نویسندگان و مترجمانی که آثاری با ارزش بجامعه هدیه میکنند مورد مرحمت خاص قرار گرفته و جوایزی بآنها داده شود تابدین ترتیب از زحمت وخدمت مفید آنها قدردانی شده باشد.

اداره املاک و مستغلات پهلوی در امتثال امر ملوکانه بدانشگاه تهران مراجعه وباصوابدید شورای عالی دانشگاه کمیسیونی مرکب از استادان دانشمند و صاحب نظر انتخاب شدند تا کتب منتشره سال را در رشته های مختلف مورد مطالعه قرارداده وبهترین کتب سال را تعیین و معرفی نمایند.

خوشبختانه این مراسم فرهنگی در نهایت توجه و بیطرفی انجام شد و درسال ۱۳۳۳ و ۱۳۳٤ بهترین نویسندگان و مترجمان سال معرفی وباخذ جوائز سلطنتی نائل گردیدند واین ترتیب هرسال بانهایت علاقه دنبال خواهد شد.

بموجب آئین نامه‌ای که کمیسیون تهیه کرده ومورد موافقت شاهنشاه قرار گرفته است هرسال به بهترین مصنف - بهترین مؤلف - بهترین مترجم سال جایزه داده میشود وازآن جهت که تألیفات در رشته های مختلف تهیه میشود رجحان یکی بردیگری مشکل وبلکه گاهی نیز ممکن است این جوایز بتألیفات چهار رشته (تاریخ وجغرافیا - اخلاقی و تربیتی - علمی - ادبی) تعلق میگیرد.

مقدارجوائز نیز برای مصنفین هریک پنجاه هزار ریال مؤلفین سی‌هزار ریال ومترجمین بیست هزار ریال منظور شده است.

کلیه کسانیکه داوطلب شرکت درمسابقه هستند کتاب خود را تاآخر خرداد ماه سال بعد (برای کتب سال ۳٤ تا آخرخرداد ماه ۱۳۳۵) باداره املاک و مستغلات پهلوی تحویل و رسید دریافت مینماید. کتب جمع آوری شده درتابستان هرسال باختیار کمیسیون گذارده میشود تاآنهارا دقیقاً مطالعه واظهارنظرنمایند. پس ازتعیین برندگان جوائزمراتب دراسفند ماه هرسال باطلاع آنها میرسد وبموجب اجازه ملوکانه بامداد روزاول فروردین برندگان جوائز به پیشگاه ملوکانه شرفیاب ومورد مرحمت خاص قرارمیگیرند وسپس جوائز خود را دریافت میدارند.

مراحم ملوکانه در تشویق نویسندگان و مترجمان یکی از اقدامات بسیار مؤثریست که طبقات فاضل وروشنفکر کشوررا ازحمایت شاهنشاه خود برخوردار میسازد وآنهارا بادامه کار وکوشش دراین راه تشویق میکند . اسامی برندگان جوائز درسال اخیر بدین قراراست :

نام مؤلف	کتاب	تألیف
آقای مطیع الدوله حجازی	سرشک	مؤلف
دکتر ذبیح اله صفا	شعر و ادب فارسی	مؤلف
خانبابا ایروانی	نقشه برداری هوائی	مؤلف
دکتر علی زرگری	گیاه های داروئی ایران	مؤلف
علی اکبر نوراد	شرکتهای تعاونی و بانک	مؤلف
صالح ابوسعیدی	خانواده وتربیت اولاد	مؤلف
محمد حسین طباطبائی	اصول فلسفه و روش رئالیسم	مؤلف
شجاع الدین شفا	ایران درادبیات جهان	مترجم
مشفق همدانی	روان شناسی برای همه	مترجم
علی اکبر کسمائی	آئین کامیابی	مترجم
پروفسورمنوچهر وارسته	آموزش زبانهای خارجی	مؤلف
عباس یمینی شریف	قرائت کودکان	مؤلف
آقای علی پاشا صالح	تاریخ ادبی ایران	مترجم
تیمسار سرلشکر مقتدر	کلید خلیج فارس	مؤلف
آقای علی جواهرکلام	تاریخ تمدن اسلام	مترجم
آقای دکتر تقی بهرامی	جغرافیای کشاورزی ایران	مؤلف
آقای ناصرمکارم شیرازی	فیلسوف نماها	مصنف
آقای دکتر بهاءالدین پازارگاد	تاریخ فلسفه سیاسی	مؤلف
آقای احمد سعیدی	چرا اطفال بداخلاق وبد رفتار بارمیآیند	مترجم
مرحوم دکتر محمد حسن مافی	اصول بهداشت تغذیه	مؤلف
آقای احمد بیرشک	سرگذشت علم	مترجم

ج ـ شرکت ملی نفتکش ایران

کشور باستانی ایران که از لحاظ جغرافیائی وضع خاصی دارد دیر زمانیست که با دریا آشنا بوده و غالباً چه در زمانهای بسیار قدیم و چه در قرون معاصر غالب امور تجاری خودرا از راه دریا ها انجام میداده است خلیج فارس که در جنوب ایران واقع شده این کشور را از راه اقیانوس بکلیه نقاط دنیا مربوط میسازد . بحرخزر که در شمال ایران است بعلت اینکه بدریای آزاد راه ندارد از لحاظ تجارت باکشتی وکشتیرانی اهمیت بسزائی نداشته و فقطبوسیله کشتی های کوچک وقایقهای بزرگ وکوچک رفع احتیاج نموده و تکافوی تجارت مختصری را که همواره با دولت روسیه داشته مینموده وغالباً فعالیت این قبیل کشتیها با حمل برنج بروسیه

و حمل قند وشکر واین قبیل اشیاء باین سرزمین آکتفا میشده است ولی برعکس همه‌فعالیتهای اساسی کشتی رانی در جنوب ایران متمرکز میگردیده در اوایل نیمه اول قرن بیستم که امتیاز نفت جنوبی ایران بشخصی بنام دارسی واگذارگردید و دراثر اکتشافاتیکه بعمل آمد معلوم شد ذخائر گرانبهائی از نفت سرتاسر ناحیه جنوبی ایران مخصوصاً استان خوزستان را فراگرفته‌است دامنه کشتی رانی در این کشور روز بروز وسعت گرفت تا جائیکه در اوائل سال ۱۹۵۲ ورود و خروج کشتیهای مسافربری و نفت‌کش بحد اعلای امکان رسید متأسفانه آنچه قابل توجه‌است این بود که بعللی که ذکر آن حاجتی ندارد کشور ایران با این موقعیت طبیعی و سیاسی خود ازساختن کشتی ازقافله تمدن امروزی جهان عقب ماند وبا نهایت تأسف بایستی گفت که دراین راه هیچ اقدام مفیدی صورت نگرفت و غالباً تجارت جنوب ایران و با حمل نفت از این کشور بوسیله کشتیهای اجاره‌ای یا متعلق بکمپانیهای نفتی انجام میشد.

پس از تحولات سالهای اخیر و ملی شدن نفت و مبارزاتی که ملت ایران در راه‌احقاق حق خود نمود بالاخره بطوریکه بر افکار عمومی جهانیان پوشیده نیست با هدایت و ارشاد اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران این مشکل بزرگ ایران حل وقرارداد جدیدی با اصول نسبتاً شایسته تری باکنسرسیومی ازکمپانیهای بزرگ نفت چندکشور اروپائی و امریکائی منعقد گردیدکه امر بهره برداری از نفت ایران از اواسط سال ۱۹۵۴ مجدداً عملی و این منبع عظیم و خدا داد ملت ایران بنفع مردم این مرز و بوم بکار افتاد. پس از بکار افتادن مجدد دستگاه عظیم نفت این بار فکر صائب و دور اندیش شاهنشاه ایران متوجه شدکه بایستی کم کم امور مربوط بحمل نفت بدست ایرانی و با وسائلیکه بسرمایه ایرانیها تهیه میشود بکار افتد. این بود که دراولین فرصت امر فرمودندکه دراین راه مطالعه و اقداماتی صورت گیرد.

درپیرو اوامر ملوکانه شرکتی بنام شرکت ملی نفت‌کش ایران تشکیل گردیدکه پنجاه درصد ازکل سهام آن بفرمان شاهنشاه ازطرف اداره املاک پهلوی تعهد وپرداخت گردید درحال حاضر شرکت برای ساختمان دو دستگاه نفت‌کش بظرفیت هردستگاه سی و دوهزار و پانصد تن ودودستگاه کشتی باربری بظرفیت هریک یکهزار تن بکشور هلند سفارش داده که برطبق قراریکه باکارخانه سازنده داده شده درفرصت کمی آماده حمل بآبهای ایران خواهد شد امیدواری کامل حاصل است که باپیشرفت امر بهره برداری نفت ایران واحتیاج کاملی که دنیای آزاد بروابط تجاری خود با ایران دارد و با هوشیاری که درمردم ایران است امر کشتی سازی وکشتی رانی روز بروز پیشرفت نموده و توفیق بیشتری دراین راه نصیب مردم کشور باستانی ایران گردد.

چون درنظر بودکه اداره امورکشتی رانی بدست جوانان باکفایت ایرانی سپرده‌شود وازاین بابت نیازی بمتخصصین وکارکنان بیگانه نباشد بفرمان شاهنشاه عده‌ای ازجوانان تحصیل کرده و واجد شرایط با ترتیب مسابقه انتخاب و بکشور هلند اعزام شدند تا درفن دریانوردی تحصیل و تجربه نمایند. تعداد این محصلین یازده نفر میباشد.

اینک‌دسته از محصلین اکنون درهلند مشغول کار هستند و هزینه اقامت و تحصیل آنها نیز ازطرف اداره املاک تأمین وپرداخت میگردد وپس ازچهارسال بایران مراجعت ودرکشتیها مشغول کارخواهند شد اینک چهارده ماه ازتاریخ اعزام آنها میگذرد وپس ازمراجعت بایران شرکت کشتی‌رانی هریک ازآنهارا یاده هزار ریال حقوق ماهیانه در اول استخدام بکارخواهد گمارد.

نظر باینکه بهبود وضع مردم و بخصوص رعایت حال بیماران همیشه منظور نظر ما بوده

و در باب تقلیل هزینه زندگی و رفع فشار گرانی همواره اوامر اکید صادر کرده ایم و نظر باینکه تأمین

وسائل معالجه خانواده های مستمند در دوره مرض و نقاهت یکی از مهمترین خدمات اجتماعی بشمار میرود و برای آنکه

وسائل و داروهای مختلف و مطمئن با بهای خیلی ارزان در دسترس عموم قرار گیرد مقرر میداریم بنگاهی جدید ایجاد شود

و موجبات تأمین این منظور را به نیکوترین وجهی فراهم آورد و اساسنامه و مقررات مربوط را تهیه کند و از تصویب بگذراند

برای این کار سرمایه لازم و کافی از طرف خود ما اختصاص داده خواهد شد و دستور دادیم سودیکه

ممکن است از این راه حاصل شود بمصرف امور خیریه و تربیتی و ورزشی برسد . کاخ مرمر ۲۳ آبان ماه ۱۳۳۴

ط ـ کمك بایجاد کارخانجات تولیدی کشور

بموازات اقداماتیکه در کلیه شئون کشور انجام میگیرد ذات مبارك شاهانه همواره نسبت باموریکه مستقیماً با حیات اقتصادی کشور سر وکار دارد اظهار علاقه و میل میفرمایند وبرای جلوگیری ازهردینار ارزیکه ازکشور خارج شودکمال اشتیاق‌را ابراز میفرمایندازاینرو همواره منتظرفرصت‌هستندکه ازیک گوشه‌کشورخبر تأسیس واحداث یک کارخانه ولوهرقدر هم کوچک باشد بسمع مبارکشان برسد. دراین سالهای اخیرکه گرفتاراقتصادی از هرسو مملکت‌را مشغول داشته بود طبعاً کارهای تولیدی پیشرفتی نداشت و بفرض اینکه شخص یا دستگاهی بفکر میافتاد که در راه کار های تولیدی و عام المنفعه گامی بردارد و مشگلات بی حد وحصر جلوی کار را بطوری سد میکردکه اصلاً موضوع منتفی میشد تا اینکه صاحب کارخانه یا هر مؤسسه تولیدکننده بفکر یاری و استعانت از شخص شخیص شاهنشاه ایران میافتاد من باب‌مثال بد نیست تذکرداده شود مسئله‌کمبود سیمان درکشور تأدیه مبالغ قابل توجهی ارز برای‌تأمین کسری سیمان مصرفی مردم مورد توجه خاص ملوکانه قرار گرفت و دستهائی که در این راه از شاهنشاه استعانت نمود ازصمیم قلب فشرده شد وبا شرکت وخریداری سهامی‌ازکارخانه‌های سیمان فارس و تهران پشتیبانی معنوی خود را از امور تولیدی کشور بمنصه بروز رسانیده اند و همینطور در راه تقویت و پشتیبانی از کارخانه تصفیه شکر اهواز اعلیحضرت همایونی نیز اقدام فرمودند بهر حال اعلیحضرت همایون شاهنشاهی همواره حاضرند که در کار های تولید و عام المنفعه که نفع آن مستقیماً متوجه عامه طبقات مردم و مصرف‌کننده حقیقی میرسد و بنیه اقتصادی کشور را تقویت مینماید شرکت فرموده و درحدود امکان با صاحبان این قبیل صنایع کمک بفرمایند. اینک برکلیه علاقه مندان بترویج صنایع و صرف و سرمایه داران کشور فرض ولازم‌است ازاین اقدام شاهنشاه اصلاح طلب خود پیروی نموده وهرچه زود ترموجبات توسعه و تکمیل این قبیل کارخانجات را که نفع آن بالمال متوجه خود آنها نیز میشود فراهم سازند و با این اقدام وضع اقتصادی‌کشور را بهبودی بخشند.

ی ـ بنگاه دارو بخش سلطنتی

مسئله ترقی مخارج زندگی امریست روشن ومبتلا به عمومی وهمواره موجبات تکدر خاطرخطیرشاهانه‌را فراهم ساخته‌است مخصوصاً موضوع ترقی بهای داروهای مطلبی است‌فوق‌العاده خاص و متاسفانه بار سنگین آن فشار دائم التزایدی بردوش طبقات پائین اجتماع وارد میسازد بنحوی که معالجه امراض بسیار ساده و ابتدائی را برای آنها مشگل ساخته چه رسد بامراض مزمن و صعب العلاج.

رفع این مشگل بزرگ چون مورد علاقه خاص شاهنشاه است امر برفع این مضیقه اجتماعی صادر فرمودند و درپی اوامر شاهانه شالوده و اساس بنگاه سلطنتی داروبخش ازطرف املاك و مستغلات پهلوی ریخته شد وفرمانی بمضمون زیر شرفصدور یافت.

صدور فرمان مطاع مبارک دایر بتأسیس بنگاه سلطنتی دارو بخش و تأمین دارو بارزانترین قیمت برای کلیه طبقات بویژه مستمندان ازمهمترین و برجسته ترین اقدامات نیکوکارانه ونوع پرورانه شاهنشاه میباشد .

اقداماتیکه تاکنون دراین زمینه انجام شده است ذیلاً بنظر خوانندگان گرامی میرسد .

۱ - تامین اراضی مناسب برای ساختمانهای کارخانه بمساحت دویست هزار متر مربع درکیلومتر چهارده جاده قدیمی کرج در کنار راه آهن در اولین ایستگاه تهران - کرج .

۲ - اعزام طبیب عالیقدر و مجربی که سمت مدیر فنی بنگاه را دارد بمنظور تأمین دارو و خرید احتیاجات مربوط بکشور های اروپا و امریکا .

۳ - تشویق کارخانجات بزرگ برای ایجاد وتأسیس کارخانجات داروئی در ایران .

ایجاد این مؤسسه عام المنفعه که عواید آن مستقیماً متوجه طبقه مصرف کننده دارو میباشد موجبات راحت و آسایش مصرف کنندگان حقیقی و طبقه مستمند کشور را بنحو احسن و اکمل فراهم میسازد .

ك - کنگره پزشکی ایران

تشکیل کنگره پزشکی ایران وتهیه برنامه های آن ازاقدامات بسیار مفید وسودمندی است که اداره املاك ومستغلات پهلوی افتخار اجرای آنرا بعهده داشته است .

درسال ۱۳۳۰ برای نخستین بار بفرمان شاهنشاه مقرر شدکه کنگره‌ای از پزشگان کشور تشکیل گردد تااستادان و پزشگان عالیقدر کشور گرد یکدیگر جمع آمده درباره مشکلات وتعمیم بهداشت کشور مذاکره و چاره اندیشی نمایند . چون مقرر شد که در اجرای این امر تسهیلات لازمه فراهم شده وازهرگونه کوششی برای تشویق پزشگان وبسط وتوسعه نظریات و اشارات آنها کوتاهی نشود اداره املاك ومستغلات پهلوی درمدت کوتاهی مقدمات کار را از هرجهت فراهم نموده ومحل تشکیل کنگره را در رامسر اعلام نمود .

انتخاب رامسر برای تشکیل جلسات کنگره از این جهت بودکه پزشگان کشور دور از فعالیت وگرفتاریهای گوناگون گرد یکدیگر جمع شوند و بمذاکره و محاوره بپردازند و ضمناً خارج ازجلسات علمی نیز درهوای روح پرورکرانه دریای خزر و زیبائیهای مازندران بایکدیگر آشنائی وتفاهم بیشتری پیدا کنند .

برای تسهیلات بیشتر درشرکت پزشگان کشورنیزشاهنشاه مقرر فرمودندکه پنجاه درصد ازهزینه مهمانخانه ازحساب شاهنشاه پرداخت گردد .

در روز دوازدهم مهر ماه سال ۱۳۳۱ نخستین جلسه کنگره پزشکی ایران با حضور بیش ازدویست نفر ازپزشگان کشور تشکیل گردید وعلیاحضرت ملکه ثریاپهلوی که ریاست عالیه کنگره را بعهده دارند بنام شاهنشاه کنگره را افتتاح فرمودند .

درمدت هفت روز که اولین کنگره پزشکی ایران تشکیل شده بود پزشگان درچهار

موضوع مهم پزشکی سل - تراخم - بیماریهای انگلی - مالاریا بمطالعه و مذاکره پرداخته و قطعنامه‌ای صادرنمودندکه برای اجراء بکلیه سازمانهای بهداشتی‌کشور ابلاغ گردید . چون بالارفتن سطح بحث وفصل پزشکی مورد توجه قرارگرفته بود درپایان کنگره مقررشدکه کمیته‌ای با شرکت کلیه نمایندگان سازمانهای بهداشتی‌کشور بنام کمیته (دائمی) کنگره تشکیل گردد تااولاً دراجرای تعلیمات قطعنامه‌کنگره توسط سازمانهای بهداشتی‌کشور توجه و نظارت نموده وطرحهائی دراین زمینه تهیه‌کنند ثانیاً برنامه‌کنگره سال بعد را بادقت‌کافی ولازم آماده نمایند .

براین اساس وکوششی‌که بکار رفت‌کمیته دائمی تشکیل گردید و بحث دومین‌کنگره پزشکی ایران به (بهداشت کودك) اختصاص یافت که سخنرانیها وسباحثاتی‌که در این زمینه صورت‌گرفت ازنظر بهداشت‌کودك فوق‌العاده مهم ومؤثربود. در سال سوم‌کمیته دائمی اساس کنگره را بر اساسنامه‌که تهیه نمود استوارکرد واین اساسنامه‌که در ۲۸ ماده تهیه و بتوشیح علیاحضرت ملکه رسیده است هرسال‌کنگره پزشکی ایران در روز ۱۲ مهر ماه در راسسر افتتاح میشود و هرسال یکی از مباحث مهم پزشکی را مورد مذاکره وبحث قرار میدهد و تصمیماتی اتخاذ مینماید .

بحث سومین‌کنگره پزشکی ایران موضوع مبارزه باسل ودرمان آن بودوبحث چهارمین کنگره (بهداشت آب) و همچنین‌کنگره به (مبارزه با حشرات وبیماریهای منتقل بوسیله آن) اختصاص یافت .

بر اثر بالارفتن ارزش علمی‌کنگره استقبال درشرکت درکنگره نیز فزونی یافت‌چنانکه تعداد متقاضیان سالهای اخیر از ۲۰۰ نفر به ۱۱۰۰ نفرافزایش یافت‌که متأسفانه بعلت‌کم‌بود جا قبول تقاضای بیش از پانصد نفر میسور نگردیده است .

نتایجی‌که از تشکیل‌کنگره پزشکی ایران حاصل گردید خوشبختانه درخشان و رضایت بوده است‌که اهم آنها از اینقرار است.

۱ - هیئت دولت بنا به‌پیشنهاد کمیته دائمی کنگره پزشکی ایران تصویب نمود که عروس و دامادها باید هنگام عقد و ازدواج گواهینامه صحت مزاج از مقامات صالح پزشکی اخذ و بمحاضر ارائه نمایند .

۲ - مجلس شورایملی بابتکارکمیته دائمی‌کنگره تصویب نمودکه‌کارمندان دولت‌که مسلول میشوند تا ختم معالجه از حقوق و مزایای خود استفاده مینمایند .

۳ - برای اولین‌بار رادیوسکوپی عمومی فرهنگیان و دانش آموزان با کمك سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی انجام شد و برای هر یك از افراد کارت جداگانه تنظیم گردید و مسلولین شناخته ومعرفی شدند برای انجام این منظور حسب‌الامر همایونی مبلغ یکصد هزار ریال بابت خرید فیلم رادیوگرافی از طرف اداره املاك و مستغلات پرداخت‌گردید .

٤ - کتب ونشریات‌مختلفی بانضمام‌آفیش‌های بزرگ با تصویرهای زیبا برای‌آشنائی و اطلاع مردم و توجه آنها بمسائل مهم بهداشتی تهیه و انتشار یافت و همه‌جا در دسترس پزشکان و مردم قرار گرفت .

۵ ـ برای لوله‌کشی آب شهرستانها توجه بمقامات مسئول در زمینه طرز تصفیه آبها و استفاده از آب چشمه سارها در قراء و قصبات داده شد .

۶ ـ مجموعه سخنرانیهای کنگره که حاصل سالها مطالعه و تجربیات استادان و پزشکان عالیقدر کشور بوده هرساله توسط اداره املاك و مستغلات پهلوی طبع و درسراسر کشور مجاناً دراختیار پزشکان و محافل پزشکی و آموزشی کشور گذارده شد .

۷ ـ دبیرخانه‌ای بنام دبیرخانه کنگره پزشکی ایران تشکیل گردید تا رابط کمیته با سازمانهای مختلف بهداشتی کشور بوده ودرصورت امکان آخرین اطلاعات پزشکی و اکتشافات جدید داروئی را تهیه و باختیار خواستاران بگذارند .

نخستین اقدام دبیرخانه تهیه آمار جامعی از پزشکان و کلیه صاحبان فنون پزشکی است که بزودی چاپ و در دسترس عموم گذارده خواهد شد .

تشکیل کنگره پزشکی با عنایات خاص شاهانه اقدام مؤثری درهمکاری پزشکان کشور بوده و موجب شده است اطبائیکه ازنقاط مختلف کشور برامسر میآیند بایکدیگر آشنا شده و از مشکلات کارها با خبر شوند و مسائل مهم علمی را با هم در میان گذارند .

درسال جاری بساختمان یکصد اطاق مجهز دررامسراقدام شده‌که امید میرود دربهار سال آتی پایان یابد و درکنگره سال آینده عده بیشتری ازپزشکان کشور بتوانند شرکت نمایند .

کمیته دائمی درنظردارد که برای سالهای آتی همانطوریکه علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی توجه فرمودند از پزشکان کشورهای خاورمیانه نیز دعوت کند تا در صورت تمایل درکنگره شرکت نمایند .

ل ـ احداث خانه های ارزان قیمت

پس ازشهریور ۱۳۲۰ براثر پیش آمد وضع غیرعادی در کشور عده زیادی از مردم کشور از نقاط سرحدی و شهرهای دور افتاده بمراکز استان مخصوصاً بتهران هجوم آوردند وجمعیت این نقاط بوضعی کاملاً غیرمتناسب افزایش یافت وازآن روزمسئله مسکن یکی ازمسائل مهم روز قرار گرفت .

گرانی فوق العاده اجاره بها . کمبود مسکن . از روز اول مورد توجه و عنایت خاص ملوکانه قرار داشت و همواره بدولتها تأکید میفرمودند که برای رفع این مشکل و آسودگی خاطر مردم اقدام عاجل ومؤثری بشود . خوشبختانه دراین راه نیزشاهنشاه پیشقدم شدند وباداره املاك پهلوی مأموریت دادندکه دراینمورد مطالعه واقدام نماید .

اداره املاك پس از مطالعه ومذاکره با متخصصین و کارشناسان چنین درنظر گرفت‌که ساختمانهای ارزان قیمتی‌را که درتهران بنا شده باقساط طویل‌المدت بکسانی‌که فاقد خانه ومسکن هستند واگذار گردد . این اقدام درفرصت کوتاهی جامعه عمل پوشید و ساختمان یکصد دستگاه ساختمان ارزان قیمت از اراضی فرح آباد که متعلق باداره املاك پهلوی بود آغاز گردید . و از همان روز هسته تشکیل یک بانک ساختمانی بمنظور تهیه مسکن و واگذاری آن باقساط نازل

بوجود آمد. ساختمانها باهمتی شگفت پیشرفت وسقف آن نیز پوشیده شدکه دولت باساس واهمیت بانک ساختمانی توجه نمود و بر اساس همین اقدام اداره املاک بانک ساختمانی بوجود آمد. خانه های ساخته شده حسب الامر ملوکانه ببانک ساختمانی واگزار گردید که آنها را تکمیل و باشخاص واجد صلاحیت واگزار نماید . این ساختمانها که امروز همه مسکون هستند بنام (کوی شاه) خوانده میشود ومردمی که درآنها سکونت دارند ببانی چنین اقدام بزرگ و خیر خواهانه‌ای دورود میفرستند.

م ـ بهبود وضع مهمانخانه و ایجاد مهمانسراهای جدید

موضوع تأمین وسائل آسایش مسافرین درجهان امروزی مطلب فوق‌العاده مهمی‌است که کمتر کسی ممکنست باهمیت آن متوجه نگردد.

در دوران سلطنت شاهنشاه فقید مهمانخانه هائی در رامسر ـ چالوس ـ بابلسر ـ کچسر دربند ـ آبعلی احداث گردید این مهمانخانه‌ها صرفنظرازاینکه برای هموطنان گرامی موردا‌ستفاده قرار میگیرد در واقع برای یکعده مهمانان وجهانگردان خارجی‌که بکشور ما می‌آیند تنها محل مناسب پذیرائی همین مهمانخانه ها میباشد وبس وبا نهایت تأسف درشهرهای دیگرایران چنین مؤسسات آبرومند وجود ندارد.

واضح است‌که با نبودن محل مناسب کسی رغبت نمی‌نمایدکه بقصد گردش بشهرهای دیگرکشور ما مسافرت نماید و از این راه هرسال میتوان گفت که مبالغ هنگفتی ضرر بکشور ما وارد می‌آید.

اداره املاك پهلوی در طول مدت هفت سال گذشته موفق گردید که

اولاً توازنی در دخل و خرج مهمانخانه ها ایجاد و حتی در سنوات اخیر سود قابل توجهی نیز تحصیل نماید .

ثانیاً با اقدام بخرید لوازم و سرویس های جدید نسبت بتعویض اثاثیه مستهلک و فرسوده اقدام نماید .

ثالثاً برای تعمیم ایجاد مهمانخانه ها در شهرهای دیگر ایران پیشقدم شد و بکلیه شهرداریهای مهم ایران ازجمله تبریز ـ رشت ـ اصفهان ـ شیراز ـ اهواز ـ آبادان ـ مشهد وغیره اطلاع داد درصورتیکه شهرداریهای هرمحل مبلغی از سرمایه لازم برای احداث یک مهمانخانه آبرومندرا تأمین نماید اداره املاك معادل ۲۰٪ درصد سرمایه لازم‌را تأدیه خواهد نمود. این پیشنهاد مورد استقبال قرار گرفت اینک اقدامات مؤثر برای احداث مهمانخانه های جدید درشهر های نامبرده بالا جریان دارد.

بعلاوه ساختمان یک مهمانخانه مجلل و آبرومند وشایسته پایتخت‌کشور جزو برنامه مصوبه است واداره املاك قریباً در محل کافه شهرداری تهران ساختمان مهمانخانه مذکور را که دارای چهارصد اطاق مجهز بتمام وسائل امروزه میباشد آغاز خواهد نمود.

ضمناً برای توسعه مهمانخانه‌های فعلی باین ترتیب عملیات جریان دارد.

الف ـ ساختمان یک هتل مجهز یکصد اطاقی با تمام وسائل لازم در راسر جنب مهمانخانه فعلی.

ب ـ ساختمان یک هتل پنجاه اطاقی در محل باغ مهمانخانه فعلی چالوس.

ج ـ ساختمان یک هتل بیست اطاقی مجهز درمحل باغ مهمانخانه فعلی گچسر.

درپایان اضافه میشود که تکمیل ساختمان کازینوی بابلسر و همچنین مهمانخانهٔ عظیم آبگرم لاریجان دربرنامه ساختمان مهمانخانه ها منظوروامید است درفرصت نزدیک آغاز گردد.

ن ـ رستورانهای ارزان قیمت

از جمله اقدامات مفید و مؤثری که سه سال است بامر پدر تاجدار جامه عمل پوشیده تأسیس رستورانهای ارزان قیمت و استفاده مردمان بی بضاعت از غذاهای لذیذ آنجا میباشد.

شاهنشاه نیرومند و محبوب که قسمتی از سنین عمر را در راه ورزش‌های مختلفه طی نموده‌اند همیشه آرزو داشته که جوانان ایران از هر حیث نیرومند و قوی بوده تا در مقابل انجام کارهای محوله رشادت کامل داشته و تبحر مطلوب و منظور موفقیت کامل حاصل نمایند بهمین جهت در دوران سلطنت پرافتخار خود اوامر مؤکدی در این راه صادر فرمودند چنانچه امروز برومندی جوانان ایران دراکثرنقاط وکشورهای جهان شهرت بسزائی دارد ولی‌شاهنشاه محبوب چون میدانستند افراد بی‌بضاعت بواسطه عدم توانائی مالی از خوردن غذاهای مقوی که خود مقدمه تندرستی است محروم ودرنتیجه ازنعمت نیرومندی که آرزوی دیرینه‌شاهنشاه است محروم میباشند و همچنین اطفال یتیم خوردسال و بی‌بضاعتی هستند که شبانه‌روز دردامن‌مادران ضعیف و بی خون بوده و شیری که از پستان مادر می نوشند ابداً رمقی ندارد و ازابتداء طفولیت بنیه جسمانی آنان سست خواهد بود بنا براین برای تقویت جسمانی مردانی که استطاعت مالی آنان کم و پدرانی که بچه های خود را باید با دست خالی در دامن خود پرورش بدهند و شاید درماههای‌متمادی ازخوردن غذاهای مقوی ولذیذ محروم بوده‌اند امر بافتتاح چندین‌رستورانهای ارزان قیمت فرمودند اینک بمورداست خلاصه‌ای ازجریان‌کار وتعداد این رستورانهای ارزان قیمت توضیح داده شود.

۱ ـ رستورانهای ارزان قیمت فعلاً دراین نقاط ۱ ـ خیابان شوش ۲ ـ خیابان خواجه ـ نظام الملک ۳ ـ خیابان شهناز ٤ ـ خیابان استخر ٥ ـ خیابان مولوی میدان امین السلطان که از نقاط پر جمعیت تهران و اکثراً مردمان بی بضاعت وفقیر دراین نواحی‌سکونت‌دارند و چهارمین سال است که این وظیفه مقدس‌را با ایمان وعلاقه خاص انجام وفعلاً هم ادامه دارد.

۲ ـ اداره امور مالی این رستورانها بوسیله اداره املاک و مستغلات پهلوی با نهایت دقت و مراقبت و صرفه جوئی اقدام و توزیع آن بین مستمندان با نظارت اعضاء انجمن خیریه ثریا پهلوی انجام میگردد.

۳ ـ همه روزه درهریک از رستورانهای ارزان قیمت قریب هزاران نفر نزدیک ظهر که موقع خوردن ناهار است اجتماع نموده و با حالت نظم و آرامشی هریک بلیطی به بهای پنج ریال ابتیاع مینمایند و وضع عمل‌طوری مرتب گردیده‌که عملجات کارخانه‌ها و کارگاههای

بنائی و غیره هم که ازاخذ حقوق کافی محروم میباشند میتوانند از خوردن ناهار این رستورانها استفاده وکمک بزرگی بتقویت مزاج وبنیه مالی آنان گردد .

افتتاح رستوران ارزان قیمت درپیشگاه علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی

۴ ـ بلافاصله پس‌ازاخذ بلیط هریک درحدود ۸۰۰ گرم که همه روزه پلو بامخلوط های ویتامینه وروغن‌های سالم وباصطلاح باغذای چرب ونرم میباشد بایک قرص نان تافتون که جمعاً شاید درحدود یک کیلو میشود دریافت و برای کسانی که مایل نباشند در همان مکان غذای ابتیاعی را میل نمایند ظروف مخصوصی تهیه ودردسترس آنان گذارده میشود .

۵ ـ غذای مزبور باحساب دقیقی که ازطرف املاك ومستغلات پهلوی بعمل آمده غیرازحقوق کارکنان مربوطه که شبانه روز باعلاقه خاص وایمان محکم درراه پیشرفت این نیت خیرخواهانه شاهنشاه انجام وظیفه مینمایند هریک ظرف پانزده ریال تمام وفقط بمنظوراجرای منویات ملوکانه وایجاد تندرستی ونیرومندی اشخاص بی‌بضاعت بابهای پنج ریال دردسترس مردمان بی‌بضاعت گذارده میشود .

۶ ـ این رستورانها همه‌ساله ازابتداء پائیز تااواسط بهارسال بعدکه هوا سرد ومیوه جات کمتر یافت میشود و بیشتر انسان بخوردن غذا های گرم و نرم احتیاج دارد دایر و درمقابل هرگونه حوادث جوی ابداً تعطیل بردار نبوده ودرهرروز هزاران نفر اشخاص بی‌بضاعت اززن و مرد از این عطیه ملوکانه بهره مند و در نتیجه با جسمی قوی و نیرومند هرکسی بوظائفی که در روز برای او معین شده باکمال خوشروی وامیدواری مشغول میباشند فعلاً درنظراست پنج رستوران ارزان قیمت دیگر دایر وافتتاح گردد امید میرود باگشایشی که درامورمالی حاصل خواهد شد روزبروز برتعداد این رستورانهای ارزان قیمت افزوده شده تاکلیه افراد بی‌بضاعت کشور ازالطاف وافکار مقدس شاهنشاه محبوب برخوردار ومستفیض شوند .

این رستوران ها فعلاً درتهران تشکیل میشوند ولی بعداً درشهرستانها نیزایجاد خواهند شد

س ـ بنگاه جلب سیاحان

بمنظور شناساندن کشور شاهنشاهی ایران بخارجیها و جلب جهانگردان و مستشرقین که آرزوی آنها بازدید آثار گرانبهای تاریخی و گنجینه‌های تمدن درخشان قدیم درایران میباشد وتاکنون بعلت نبودن وسائل کافی وسایرجهات این منظورعالی عملی نشده بود بنابفرمان مبارك اعلیحضرت همایون شاهنشاهی در اوایل آبانماه سال ۱۳۳٤ بنگاهی بنام بنگاه جلب سیاحان وابسته باملاك و مستغلات پهلوی تأسیس گردید . برنامه این بنگاه شامل دو قسمت داخلی و خارجی میباشد .

برنامه داخلی که برای کمك بطبقات متوسط کشورمخصوصاً کارمندان دولت ومؤسسات ملی اختصاص داده شده واز روز چهارم آبانماه سال ۱۳۳٤ افتتاح گردیده سرویس منظمی است که هفته‌ای دوروز داوطلبان را بااتوکارهای مجهز ولوکس برای مدت هفت روز طبق برنامه‌ای که تنظیم گردیده ازراه چالوس بکرانه زیبای دریای خزر برده وپس ازپذیرائی درمهمانخانه های مجلل وزیبای گچسر ـ چالوس ـ رامسر ـ بابلسر از راه فیروزکوه وآبعلی بتهران بازگشت میدهد.

در این برنامه مسافرین علاوه بر مشاهده دلنشینهای کرانه دریای خزر و بازدید کارخانجات حریربافی چالوس و سایرکارخانجات در شاهی و تأسیسات ساختن خاویار در بابلسر وتماشای راه‌آهن سرتاسری ایران واعجازی که درساختن تونلها وپلهای راه‌آهن بکار رفته است درزیباترین مهمانخانه های کرانه دریای خزرمانند سایرمسافرین پذیرائی میشوندفقط مبلغ ۲٤۰۰ ریال برای مدت ۷ روز تعیین گردیده است .

تعیین این مبلغ جزئی که شامل کرایه رفت و برگشت و پذیرائی کامل ۷ روز درمهمانخانه های مذکور و پذیرائی بین راه میباشد صرفاً برای رفاه حال طبقات متوسط کشور وکارمندان دولت است که از مرخصیهای سالیانه خود بعلل مادی نمیتوانستند کاملاً استفاده نمایند ومنظور اصلی از اعطای این مرخصیها که برای استراحت و تجدید قوا بود عملی نمیشد ولی اکنون باتأسیس این سرویس منظم که علاوه برمزایای مادی درروحیه افرادکشورکه قادر باستراحت در مهمانخانه های شمال که اختصاص بطبقه اول و اعیان مملکت داشت نبودند قدم بزرگی بعلاقمندکردن این افراد بمیهن خود برداشته شده است .

در خاتمه این قسمت اضافه مینماید که این سرویس انحصار بطبقات ذکر شده دربالا نداشته و خارجیان مقیم کشور شاهنشاهی نیز میتوانند از مزایای این مسافرت در همه موقع استفاده نمایند .

در قسمت برنامه خارجی که منظور اصلی جلب سیاحان خارجی است اقدامات مؤثری انجام گردیده در اولین نتیجه عملی این اقدامات رابطه‌ای است که با انجمن فرهنگی ایران و فرانسه ایجاد شده است چنانچه در آبانماه سال جاری عده‌ای از شخصیتهای ممتاز فرانسوی بریاست آقای لدسون بلان رئیس افتخاری دبیرکل کمیته شکار فرانسه وماوراء بحار ومدیرکل سازمان بین‌المللی شکار برای شکار در ارتفاعات تیلاور (درگرگان) بمعیت آقای ژانکورر

عضو هیئت تحریه روزنامه مشهور لوموند بکشورشاهنشاهی عزیمت وپس ازشکار درجنگلهای مازندران و ارتفاعات تیلاور ، برای مشاهده آثار تاریخی باصفهان و شیراز و تخت جمشید مسافرت نمودند این گروه پس ازاقامت ۲۰ روزه در ایران و مراجعت بکشور فرانسه درنتیجه موفقیت شایانی که مسافرت و شکار آنها احراز نمود تبلیغات موثر و دامنه‌داری برای کشور شاهنشاهی نمودند چنانچه آقای ژان کورر سه مقاله بسیار مفصل در اطراف این مسافرت درسه شماره متوالی روزنامه کثیرالانتشار لوموند درج نمود که تأثیر گرانبهای در شناساندن کشور ایران و مخصوصاً گنجینه های گرانبهای آثار هنری وتاریخی اصفهان وشیراز درسملکت فرانسه گردید و سبب تشویق گروه زیادی از فرانسویان برای مسافرت بایران شد .

دومین گروهی که از کشور فرانسه بایران آمدند شامل بیست نفر ازعلمای اقتصادی و پزشکی و دانشمندان فرانسه بودند که در نیمه دوم فروردینماه ۱۳۳۰ وارد ایران شدند مسافرت این هیئت که صرفاً جنبه علمی و فرهنگی داشت و برنامه بازدید آنان با نظر مدیرکل اداره روابط فرهنگی وزارت خارجه فرانسه تنظیم گردیده بودعلاوه بربازدید آثار تاریخی ومطالعه تبلیغ درفرهنگ کشورباستانی ایران یک سلسه کنفرانسهای ادبی وعلمی وپزشکی توسط سه نفراز دانشمندان آنکشور در برنامه گنجانده شده بود که در دانشگاههای تهران و اصفهان شیراز ایراد گردید .

کنفرانس ادبی توسط خانم دوشس دولا روش فوکو درحضور والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی و با شرکت اساتید دانشگاه و متجاوز از دویست نفر از دانشمندان و فرهنگیان ودانشجویان ایران در آمفی تآتر دانشکده حقوق انجام گرفت که مورد استقبال واقع گردید . این خانم دانشمند کنفرانس دیگری نیز در تالار دبیرستان هراتی شیراز ایراد نمودند که برای دانشجویان بسیار مفید بود .

دونفر دیگر ازکنفرانس دهندگان پرفسور بوتری وآقای دکتر لاروش بودندکه اولی سخنرانیهای سودمند در خصوص فیزیک و دومی راجع بپزشکی در تهران و شیراز و اصفهان ایراد نمودند .

این گروه پس از بازدید آثار تاریخی اصفهان و شیراز تخت جمشید و نقش رستم وپازارگاد مسافرتی نیزبآبادان نمودند وتصفیه‌خانه عظیم‌نفت آبادان را ازنزدیک بازدیدکردند . این هیئت پس از توقف ۱۰ روز در ایران و مشاهده آثار ایران باستان و ترقیاتی که ایران امروز در رشته‌های اقتصادی وفرهنگی بآن نائل‌شده بود با خاطرات گرانبهائی کشور شاهنشاهی را ترک نمودند .

سومین گروهی که بوسیله بنگاه جلب سیاهان کشور شاهنشاهی را بازدید نمودند ۲۱ نفر از دانشجویان دانشگاه کرنل امریکا بودند این دانشجویان نیز پس از بازدید تصفیه‌خانه نفت آبادان و آثار تاریخی و مدرن شیراز و اصفهان بکرانه زیبای دریای خزر عزیمت نموده و در اردوی تابستانی دانشجویان سال ۱۳۳۰ شرکت نمودند .

دانشجویان فوق‌الذکر درمدت یکماه توقف‌درایران میهمان اعلیحضرت همایون‌شاهنشاهی بودند و پذیرائی شایانی از آنها بعمل آید .

خاطرات خوشی که این گروه از ایران همراه بردند وسیله خوبی برای تبلیغ جهت کشور شاهنشاهی در اقصی نقاط کشورهای متحده آمریکا خواهد بود .

چهارمین گروهی که ضمن مسافرت بدور دنیا به کشور شاهنشاهی ایران وارد شدند ۲۰ نفر از اساتید و معلمین کشورهای متحده امریکا بودند که ترتیب مسافرت آنان بوسیله مؤسسهٔ Studyabroad بعمل آمده بود .

گروه فرهنگیان و دانشمندان کشور فرانسه هنگام تماشای ورزش باستانی ایران

این هیئت در مدت چهار روز توقف در تهران موزه‌ها . مساجد . قصور سلطنتی را بازدید و در جلسه معارفه‌ای که در دانشگاه تهران منعقد گردید شرکت نمودند .

کلیه دسته جاتی که تاکنون بوسیله بنگاه جلب سیاحان بکشور شاهنشاهی ایران آمده‌اند همه اعتراف دارند آنچه راکه درایران از نزدیک مشاهده مینمایند بمراتب عالیتر و درخشانتر از اوصافی است که درکتابها راجع بایران خوانده و یا از اشخاص شنیده‌اند بنا براین اقدام بنگاه جلب سیاحان درجلب خارجیان بکشورشاهنشاهی علاوه براینکه مزایای معنوی درخشان درپی دارد دراقتصاد این کشور نیز بی‌نهایت مؤثر است زیرا به تجربه ثابت شده است که هر گروهی که باین کشوروارد میشوند مبالغ معتنابهی ازبازارهای تهران واصفهان ازصنایع دستی ایران خریداری و معادل بهای آن ارزبکشور وارد مینمایند . امید است باتوجهات اعلیحضرت همایون شاهنشاهی و اقداماتی که بنا بفرمان معظم له برای جلب سیاحان در جریان است این بنگاه نوزاد بتواند خدمات گرانبها و ذیقیمتی بکشور ایران و شناساندن تمدن درخشان قدیم و مخصوصاً فرهنگ گرانبهای آن درممالک جهان بنماید .

۶ ـ توسعه و تعمیم سینما

موضوع توسعه وتعمیم سینما وفراهم آوردن تسهیلاتی‌که عموم مردم بتوانند ازاین وسیله مؤثرتفریحی استفاده نمایندیکی‌دیگر از اقدامات مفید ودامنه داری بودکه بفرمان شاهنشاه در عهده اداره املاك و مستغلات پهلوی گذارده شد.

اداره املاك و مستغلات پهلوی در اجرای نظر ملوکانه ابتدا جلساتی باحضورعده‌ای از هنرمندان نویسندگان ـ نمایندگان سازمانهائی‌که باین امر ارتباط و بستگی داشتند و بالاخره مدیران سینما های پایتخت تشکیل داد و در نتیجه مطالعه و مذاکره کمیسیون مزبور نظریاتی باین شرح ابراز نمود.

۱ ـ کمك مادی بکسانیکه اقدام بساختمان سینما مینمایند.

۲ ـ تخفیف عوارض سینماها.

۳ ـ ارزان‌کردن بلیط در سانسهای مختلف برای فرهنگیان وکارگران.

۴ ـ کمك بتهیه فیلم های فارسی.

بمنظوراجرای این تصمیمات‌درمورد کمك مادی‌بسینما ها بدعوت اداره املاك کمیسیونی با حضور نمایندگان بانك ملی ایران و بانك رهنی دراداره املاك تشکیل گردید و پس از مذاکراتی‌که بعمل‌آمد موافقت نامه‌ای بامضاء رسیدکه بانك ملی‌ایران در ابتدای‌کاریك‌میلیون و بعد بتدریج تا پنج میلیون تومان وجه باسود ۴٪ باختیار بانك رهنی ایران بگذارد و بانك رهنی ایران از مبلغ مزبور بکسانیکه اقدام بساختمان سینما مینمایند و صلاحیت آنها مورد تائید وزارت کشور و اداره املاك و مستغلات پهلوی است وام برای مدت پنج سال بدهد. به این ترتیب‌که در ششماه اول قسطی وصول نشود و در بقیه مدت ۸٪ سود دریافت‌گردد.

یك میلیون تومان اول باختیار بانك رهنی ایران گذارده شد وتا بحال در خواست ساختمان سینما در شهرهای شیراز ـ کرمانشاه ـ کرمان ـ بندر پهلوی ازهمین محل انجام شده‌است و در آینده نیز تعقیب خواهد شد. درخواستهائی‌که باداره املاك برای ساختمان سینما رسیده‌است بیش از یکصد و ده فقره میباشد.

در مورد تخفیف عوارض با وزارت کشور و شهرداری تهران مذاکراتی بعمل آمد واداره املاك طی نامه‌ای ازشهرداری تهران درخواست نمود تا برای‌کسانیکه سرمایه خود را برای ساختمان سینما بکار میاندازد شش ماه عوارض سینما ازآغازکار بخشوده شود این پیشنهاد مورد قبول شهرداری وتائید وزارت‌کشور قرارگرفت ودر تعقیب آن نیز مقررشدکه سینماهای شهرستانهای نیز برای مدت یکسال از پرداخت عوارض معاف باشند.

با این اقدام عده زیادی در تهران و شهرستانها شروع بساختمان سینما کردند چنانکه درسال جاری درتهران ۱۲ ودر شهرستانها تا حدود ۳۸ سینما ساخته شد امید است‌که در آینده این توسعه بهتر وبیشتر نمودارگردد.

در مورد تخفیف فرهنگیان وکارگران درآئین نامه جدیدی‌که شهرداری تهران تهیه نموده بود وبتصویب رسیده است پیشنهادگردیدکه سینما های جدید التأسیس روز های تعطیل یک سانس خود را دراختیار فرهنگیان بگذارند و ضمناً با سینماهای دیگر نیز مذاکراتی بعمل آمدکه دانش آموزان وکارگران با حد اقل قیمت از سینما درسانسهای مخصوص استفاده کنند.

در مورد کمک بمؤسسات فیلم برداری ایرانی نیز مذاکراتی بعمل آمد و امید است شهرداری تهران همانطور که موافقت کرده تا ۵۰٪ از عوارض را تخفیف دهد ضمناً نظریاتی برای مساعدت مادی بتهیه کننده گان فیلم فارسی موجود است که قطعاً بمرحله اجرا درخواهدآمد.

ف ـ اموری که اختصاصاً برای کارمندان املاک پهلوی انجام شد

اداره املاک پهلوی از بدو تأسیس مجاهدت نمود که حتی الامکان موجبات آسایش کارکنان مربوط را فراهم سازد و آنچه در حدود امکانات مالی دستگاه است بآنها کمک مادی و معنوی بنماید.

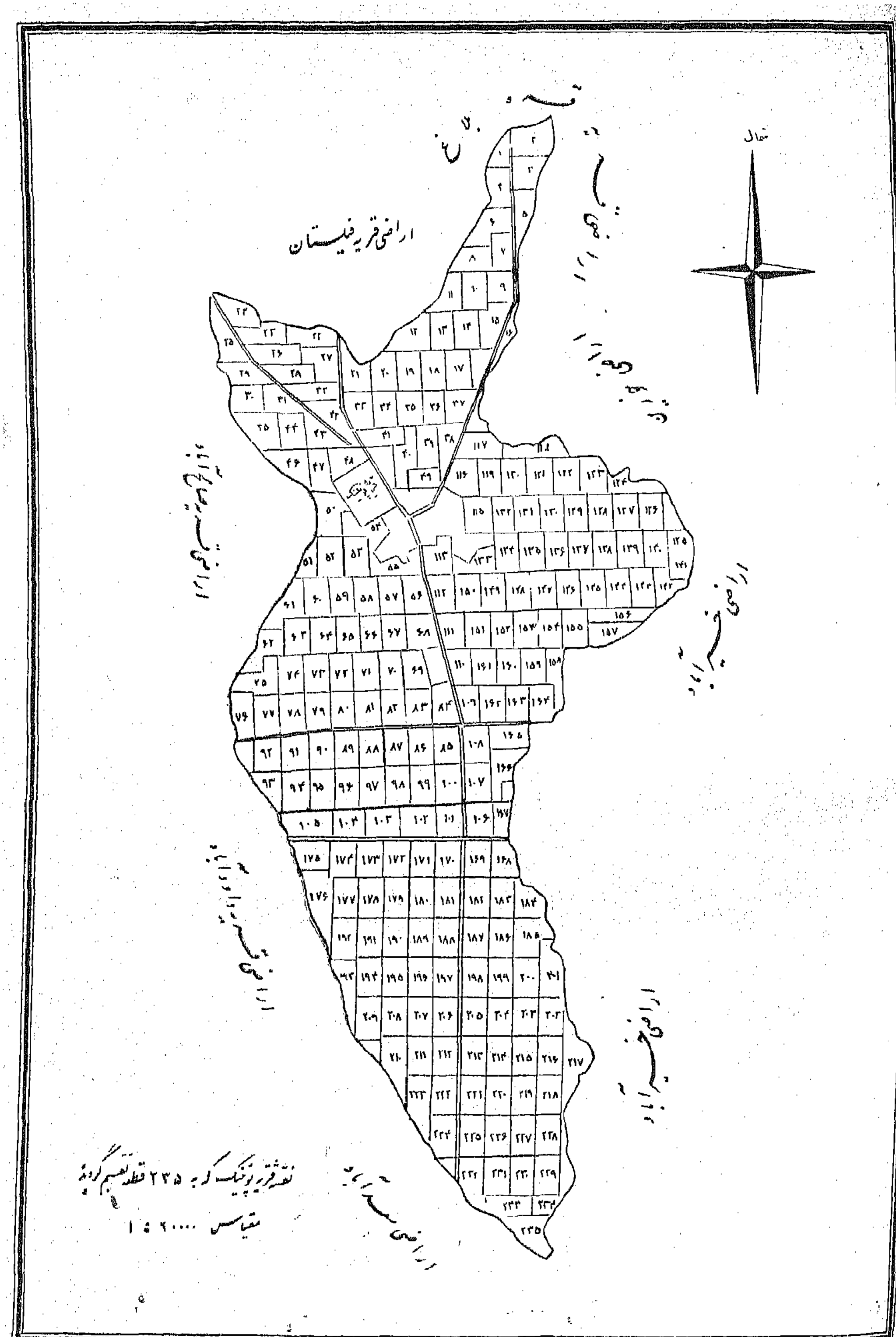
در تأمین این منظور صرف نظر از اضافاتی که همه ساله در اول فروردین ماه به آنها اعطاء میگردد اقدام باحداث فروشگاهی گردید که احتیاجات روزمره آنها بطور اقساط و بحداقل قیمت بفروش میرسد اخیراً اقدام باحداث ساختمان جدید درمحوطه کاخ املاک بعمل آمده که اختصاص بسالن نمایش و کتابخانه خواهد یافت و کارکنان املاک دراوقات بیکاری خواهند توانست از فیلمهای مخصوص وقرائت کتب استفاده نمایند ضمناً درنظر است باشگاهی هم برای کارمندان ایجاد گردد.

علاوه بر اقدامات فوق در سال قبل املاک پهلوی موفق گردید که یک قطعه زمین از اراضی عباس آباد و یک قطعه دیگر از جوادیه را خریداری نموده وبین کارکنان دربارشاهنشاهی تقسیم نماید وبهای مربوطه باقساط پنج ساله دریافت میگردد. حسب الامر ملوکانه مقرر شده است ترتیبی داده شود که ساختمانهائی در زمینهای مزبور ساخته و بکارمندان واگذار گردد.

بازهم تلاش خواهد شد که در اجرای منویات ملوکانه موجبات آسایش بیشتر این طبقه ازخدمتگزاران شاهنشاه فراهم گردد. تا در فراغ خاطر بتوانند بخدمات محوله اقدام نمایند.

قرعه کشی اراضی بین کارمندان املاک

اراضی قریه فیلستان
شمال
مقیاس ۱:۲۰۰۰۰

ف

۹۲۱۹ ۳۳۳۵۱۶

D۱۳۴

املاک پهلوی در فهرست مردم

DATE	NO.	DATE	NO.